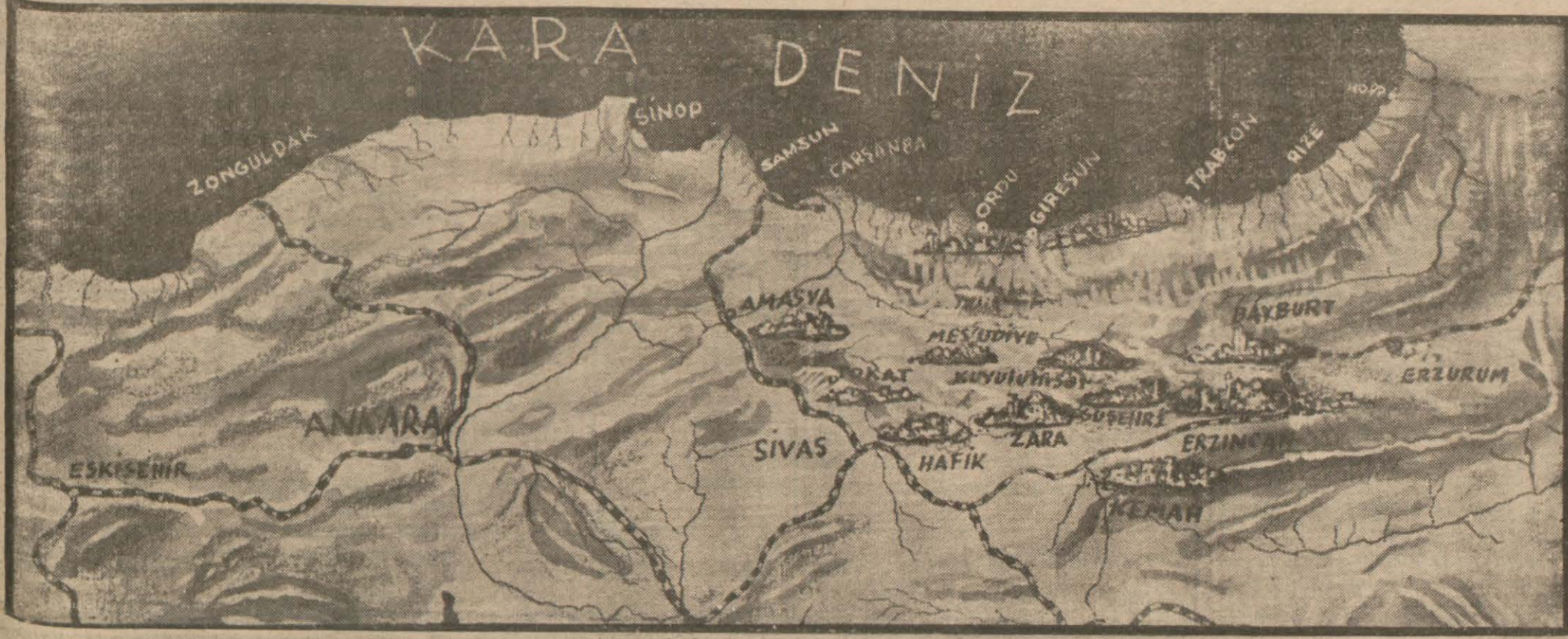

**Zelzele sahasına giden "Son Posta,"
muharrirlerinin ilk telgrafları**

Giresunda 1120 kurban var

*Erzincanda enkaz tamamen kaldırıldı ve
zayıyatın bütün tahminleri aştığı tahakkuk etti*

Dün akşama kadar gelen malûmata nazaran felâket mntakasını gösterir harita

Yeni Sarsıntılar

**Amasyanın da
vaziyeti feci**

30 köyünden 25 i harab
olan nahiyeler

Samsunda halk geceleri
yağmur altında açıkta
geçiriyor

Çarşamba harabe halinde, 21
ölu tesbit edildi

Ankara, 29 (Hususi) — Zelzele min-
takasından gelen son haberlere göre Gü-
müşhanenin Şiran köylerinde ölenler ve
(Devamı 3 üncü sayfada)

Son Posta Bir yardım listesi açtı

	Lira	Kr.
Dünkü yekün	623	
Emekli General Cemal Ka- rabeğir	50	
Ezraçlı Hulusi Karabekir	25	
Nesibe Karabekir	10	
Solmaz Karabekir	5	
Belma Karabekir	4	
Sadık Karabekir	3	
Turgud Karabekir	3	
Son Posta sermüvezli Os- man Kazma	10	
Muharrir İsmet Hulusi	5	
Osman Uluç	1	
İsmail Akbıyık	1	
Halid Gürman	10	
Avram Eskenazi	5	
Aliesi Ventura Eskenazi	5	
Annesi Estéra Eskenazi	5	
Oğlu Yako Eskenazi	2	50
Kim Yıldız Eskenazi	2	50

(Devamı 8 inci sayfada)

Türk milleti büyüklüğünü bir daha gösteriyor

Nişan yüzüklerini veren yeni evliler

**Sırtlarından paltolarını sıyrıp uzatan
ihtiyarlar, mekteb idarelerinden yemeklerinin
birer kap azaltılmasını isteyen çocuklar**

**Felâketzedelere yardım
faaliyeti göğüsleri
kabartacak bir hız ve
vüs'atte inkişaf ediyor**

Ankara, 29 (Hususi) — Bugün hükü-
met merkezinin güzide bayanlarından
müteşekkil yardım sevenler cemiyeti fa-
aliyete geçmiş ve evleri dolayarak felâ-
ketzede vatandaşlarımız için yardım te-
minine başlamıştır. Cemiyet azaları bir
çok evlerde ummadıkları derecede hazırlıkla
karşlaşmışlar ve bu gibi heyetlerin
evlere uğruyağını bilmiyenler üzerle-
rinde taşıdıkları hırkalarını, ihtiyarlar
paltolarını çıkarıp memnuniyetle vermek
âlicenablığını göstermişlerdir.

Kızılay Ankara merkezi de akşam geç
vakte kadar odalar dolusu eşya, 10,000
liradan fazla nakid teberrüleri kabul
etmiştir. Şehir halkı bu güzel maksada
tehalükle yardıma koşmuştur. Vaziyetle-
ri yardıma müsaid olmuayanlar parmak-
larındaki nişan yüzüklerini çıkarıp ver-
mek gibi ulvî bir heyecan göstermişler-
dir.

Burada toplanan eşyanın bir kısmı yar-
ın zelzele mntakasına sevkedilecektir.

Kızılayın 300 yataklı hastanesi
Ankara, 29 (A.A.) — 30 İlkânun sa-
bahı Ankarada zelzele mntakasına ha-
reket edecek olan hususî bir trenle, Kızı-
layın 300 yataklı bir numaralı çadırlı
imdad hastanesi gönderilmektedir.
(Devamı 8 inci sayfada)

İstanbul vilâyeti milli yardım komitesi içtima halinde

İstanbulun ilk yardımı bugün "Dumlupınar," vapurile gönderiliyor

**Millî yardım komiteleri teşekkül etti
Yılbaşı eğlencelerinden vazgeçildi**

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın
reisliğinde Parti Reisi Tevfik Fikret, Ba-
sin Birliği reisi Hakkı Tarık Us, Ünver-
site Rektörü Cemil Bilsel, Kızılay mü-
messili, Ticaret Odası reisi, Defterdar,
(Devamı 8 inci sayfada)

Verin, daha verin!

Türk vatani, maâsef, tarihin nadir
kaydettiği büyük bir felâkete uğramış-
tır. Erzincan, Zara gibi güzel mamureler
hâk ile yeksan olmuş, Amasya, Tokad,
Sivas, Giresun, Samsun havalisinde bir-
çok köyler ortadan kalkmış, yerlerini
bozkura terketmişlerdir. Tabiatın bu ka-
rakışında Türk memleketini bağrından
vuran bu darbenin, en acı tarafı, millet
büyüklerinin de işaret ettikleri gibi bil-
hassa nüfusça uğradığımız zayıfattır. Bu
miktarın el'an kat'iyetle tesbit edileme-
miş olması da gösterir ki, maddî zarar
haricinde nüfus kayıbmız akla durgun-
luk verecek kadar fazladır. Rehavetli bir
gecenin tatlı uykusu içinde hayattan
memata intikal eden binlerce insanın
yanında, gene yüzlerce yaralı ve bin-
lerce yersiz, yurtsuz kalmış, yardıma, yi-
yeceğe muhtaç aç kardeşimiz vardır.
Bunların sırtlarının ısınması, karınları-
nın doyması ve bir an evvel barınma-
rının temini devletle beraber millete dü-
şüyor. O devlet ki bütün kuvvetini an-
cak bu millete istinada bu maktadır.
Şimdi o ve onunla beraber bu yardıma
muhtaç binlerce bedbaht insan, gönlü-
müden kopacak, az, çok, fakat beheme-
hâl vermemiz lâzım gelen parayı, şilte ve
battanıyeyi, zıbu ve gocuğu bekliyor-
lar.

Türk vatandaşı, senin ellerine bakav-
lar ya'nız bu zavallı kardeşlerin de-
ğik-
dir.

Dost ve düşman bütün dünya da sa-
na bakıyor, Senin göstereceğin yard-
mın derecesi millî birliğin, beraberliğin
şüphe götürmüyen kuvvetini bir daha
hân ve isbat edecektir.

Haydi, vazife başına!

Dost devletlerin yardımları

*Romanya kereste,
Yunanistan sıhhi malzeme,
Bulgaristan inşaat
malzemesi gönderiyor*

**İngiltere, Fransa, Almanya
taziyetlerini bildirdiler**

Ankara, 29 — 29 Birincikânun 1939
Cuma günü saat yediye kadar ecnebi
memleketlerden zelzele felâketzedelerine
yapılan yardımlar aşağıdadır.

Cenevredeki beynelmîl yardım bir-
liği reisi Mösyö Siraoulodan alınan bir
telgrafta birliğin her türlü yardımda bu-
lunmağa amade olduğunu bildirmiş ve
birliğe teşekkür edilerek bu dostane tel-
(Devamı 2 inci sayfada)

Geride kalanların yeis ve matemî

**İstanbul telgrafhaneleri
telgraflarına cevap
bekliyen analar, babalar,
kardeşler ve çocuklarla dolu**

Büyük zelzele felâketi dolayistie, İs-
tanbul postanesinin iki gündenberi aldı-
ğı vaziyet hazin bir manzara arz etmek-
tedir. Telgraf gişelerinin önü heyecan,
ümid, yeis içerisinde zelzele mntakasın-
da bulunan yakınlarının sıhhatini sorma-
ğa koşan halkla dolup boşalmaktadır.
Telgraf memurları nefes almadan fasıla-
sız çalıştıkları halde, talepleri yerine ge-
tirmekte güçlük çekmekteirler.

Kalabalık arasında ihtiyaç nîmeler,
babalarından, analarından haber bekli-
yen gözleri yaşlı mektebliiler, çocuklar
ve kadınlar bilhassa göze çarpmaktadır.
Telgraflar Ankaraya çekilmekte ve bu
tarikle sarsıntı mntakasile İstanbul ara-
sında muhabere teminine çalışılmakta-
dır.

Şehrimizdeki diğer telgrafhaneler de
aynı hummalı faaliyet içerisinde bulun-
maktadırlar.

Hergün

Bir sefirin notları

Ekrem Uşaklıgil

Fransız sefirlerinden Mösyo François Poncet çok iyi bir diplomat olmasına ilâveten çok iyi bir psikolog ve çok iyi bir muharrir de sayılabilir.

Fransayı Almanyada uzun yıllar temsil etmiş olan o olduğu gibi, Almanyayı en iyi tahlil etmeye teşebbüs etmiş olanlardan biri de gene odur ve Alman Devlet Reisi hakkında yazılmış portrelerin en canlılarından biri de gene onun kaleminden çıkmıştır.

Mösyo François Poncet geçen sene bu yıllarda yerini bir başka meslekdaşına bırakacaktı, veda etmek üzere sonuncu defa olarak Alman Devlet Reisini görmeğe gitti. İki saatten fazla yanında kaldı, zaman Münih'te yapılmış olan an'laşmayı takip eden ilk aylara tesadüf ediyordu.

Çekoslovakya Alman ekaliyetleriyle meskün olan topraklarını Almanyaya vermişti, fakat istiklâlini henüz tam olarak kmuhafaza ediyordu. Müzmin bir derd halinde devam edegelen Danzig meselesi ise bir yanardağ haline gelmekten henüz uzaktı.

Fransız sefiri bu şartlar altında Alman Devlet Reisinin istikbale muzaf teşebbüslerini öğrenmeğe çalıştı, İngiltereden hiddetle, Fransadan ise dostlukla bahsedildiğini gördü. Görüp işittiklerini hükümetine yazdı. Alman Devlet Reisi hakkında çizilmiş olan canlı portreyi işte bu yazılarda görüyoruz.

Mösyo François Poncet'in çizmiş olduğu portreye bakınız:

Bütün konuşmamız müddetince Führer İngiltere bahis mevzuu olduğu zaman patlayan bir hiddet dalgası müstesna olarak, sakin, mutedil, uysaldı. İnsan millet arasında suhû hükümler kilmaktan başka bir şey istemiyen çok müvazenedi, tecrübe ve kıyaset sahibi bir muhabat karşısında bulunduğunu tahayyül edebiliriz.

Mösyo Hitler arada sırada Avrupadan bahsetti. Bir çoklarının gürlüğü ile ortaya döktüklerinden daha samimi Avrupalı hislerinden bahsetti. «Beyaz medeniyet» den müdafaa lâzım, kıymetli, müsterek mal olarak bahsetti. Kendi gözlerine hususî bir netlikle çarpan İngiliz hareketinden, Münih konferansını da takip eden devamî ziddiyetin bahsederken samimî surette müteessir göründü. Yakın bir buhran manzarası. Bir umumî harb ihtimali, aşikâr ki fikrinde yaşıyor, kim bilir belki de içinden böyle bir facianın önüne geçebilecek ihtimallerinin azlığını da düşünmektedir. Her halde kendi vicdanını olmasa bile milletinin vicdanını teskin etmek için böyle bir teşebbüse girişmiş, girişmiş olmasına arzukey görünüyor ve düşünüyör ki harekete Fransadan, Fransa vasıtasile başlanmalıdır.

Muhakkak, Adolf Hitlerin karakteri hakkında hiç bir hayale kapılmıyorum. Değişken, içten düşünür, mütenakız, karsarsız olduğunu biliyorum. Bir çay masası önünde Avrupa siyasetine dair buna makul fikirler serdetmiş olan tabiatın güzelliklerine karşı hassas, halim selim, aynı adam en büyük şiddetlere, en çilgin hırslara da müstaidir. Gün oluyor ki, bir dünya haritası karşısında çoğ rafayya, tarihi, milletleri altüst ediyor, bir başka dakikasında ise ebedî bir sulhün kahramanı olmak hayallerine kapılıyor.

Fransaya karşı yapmaya hazır olduğu cemilekârlıkları ona telkin eden his, asırlık bir düellonun yorgunluğu ile bu düelloya bir son vermek hususunda Alman milletinin ekseriyetinin duyduğu histir ve bu hisse Hitler de hiç değilse arasına iştirak etmektedir. Bugün bu his Münih karşılaşması ve başvekil Daladyenin uyandırdığı sempati ile kuvvet bulmuş. Fakat aynı zamanda emin olunmalıdır ki, Führer Fransız - İngiliz kütlesini ayırmak ve şarkta serbest kalmak için garb sulhünü tesbit etmek siyasetine sadıktır. Şimdiden kafasının içinde hazırlanmaya başladığı proje nedir? Masrafı Polonya mı, Rusya mı, Baltık devletleri mi görecektir? Bunu bu dakikada Hitlerin bilip bilmediği de şüphelidir.»

Fransız sefirinin bu satırlarla çizmiş olduğu portre hakikate tamamen tevafuk eder mi, hükmü bu harbin sonunda tarib verecektir. Şimdilik bilinen şey şu-

Resimli Makale:

≡ Yakan göz, zehirliyen dil.. ≡

Hasud adam kendi kendini saklayamaz, zira müddei umumî mevkiindedir, şu farkla ki, elinde delil de yoktur, hiç bir esasa istinad etmeden itham eder, hasleti küçültür, hatayı büyütür, ağzına geleni söyler, az sonra da hâkim mevkiine geçer, hükmünü verir.

Hasud adamın elinden, dilinden, hele gözünden kurtulmak mümkün değildir. Bir defa takıldı mı, yapışır, koparıncıya kadar çalışır. Hasud adama karşı kullanılacak tek müdafaa silâhı onunla derhal münasebeti kesmekten ibarettir. hasud bildiğiniz adamla konuşmayın.

SÖZ ARASINDA

Meşhur taygare Mühendisi Fokker'in ölümü

Danimarkalı taygare mühendisi ve fabrikatörü, Antoni Fokkerin yattığı Nevyork hastanelerinin birinde zatüree ve menenjit neticesinde öldüğünü ajanslar haber verdi. Fokker ilk tayyaresini yirmi yaşında yaparak, bizzat bununla uçmayı öğrenmiştir. Fokker, pervane arasından ateş edebilen ilk Sinkronize makinelî tüfekli tayyareyi icad eden adamdır.

Haşaratsız olmuştun şehir

Dünyada mevcut şehirler içinde şayanı dikkat bir hususiyet arzedenler muhakkak vardır. Bunlar içinde Havana şehri birinci mevkiî işgal eylemektedir. Hatı üstüvanın tam üzerinde bulunan bu şehir çok sıcak bir iklimindedir. Fakat buna rağmen koca şehirde tek bir haşerata rastgelmek imkânsızdır. Havana şehri belediyesi böcekleri, muzır hayvanları ortadan kaldırmak için fennin en son icadlarını tatbik eylemektedir.

Havanadaki dezenfeksiyon âletlerine başka hiç bir şehirde rasgelinemez. Belediye azaları içinde birçok kimyagerler bulunmaktadır. Haklı huzur vesair aiddat almıyan bu azalar şehrin güzelliği için çalışmaktadırlar. Bunlardan her biri yeni yeni ilâçlar keşfetmektedir. Bu koca şehirde fare dahi yoktur. Farenin ne demek olduğunu halkın büyük bir kısmı bilmez. Fareyi ancak resimde görmüşlerdir.

dur:

Fransız sefiri ile Alman devlet reisinin bu mülâkatından gene geçen sene bu aylarda neşredilen Fransız - Alman müsterek beyannamesi doğmuştu, galebe sulh arzusunda kalmış görünüyordu, fakat müteakib hâdiseler ilk tahminleri değiştirdi, henüz başlamış olan nikbinliği de boşa çıkardı, niçin, neden suallerine cevap verecek olan da gene tarhitir.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra Kendimden fazla bahsettim

Şehir tiyatrosunun yeni artistlerinden biri, tramvayda bir arkadaşına rasgelmışti. Uzun uzadıya rollerinden, muvaffakiyetten bahsettikten sonra:

— Kendimden de pek fazla bahsettim, dedi, biraz da sen kendinden bahset te ben dinliyeyim? Beni son rolümde nasıl buldunuz?..

Amerikada sancağa selâm vermek istemiyen bir cemiyet

Amerikada birçok kabileler, cemiyetler hâlâ icrayî faaliyet eylemektedirler. Bu kabileler meyânında bir de «Yehovah'ın şahidleri» adını taşıyan bir cemiyet vardır. Bu cemiyetin umdeleri meyânında bir de sancağa selâm vermemek prensibi bulunmaktadır. Sebebi ise Amerika sancağındaki yıldızlardır. Bu kabile efradı yıldızlara iyi gözle bakmazlar. Ondan dolayı da sancağa selâm vermezler. Bu yüzden sık sık hâdiseler vukubulmaktadır.

Amerikan mekteplerinde sabahları sancağa selâm vermek mecburiyeti vardır. Bu kabileyeye mensub çocuklar bu usule riayet eylemezler. Bundan dolayı mektebden çıkarılırlar.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNU

Rumi sene 1365	30	Arabi sene 1353
Birincikanun 17	Resmî sene 1939	Kasım 68

CUMARTESİ

GÖNEŞ		Zilkade		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	21	5	89	5	89
2	86	14	51	14	51

Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12 16	1 36	1 1 39	1 1 28	1 1 28	1 1 28	1 1 28
V.	1 28	9 58	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

1939 yılı henüz bitmedi, 1940 dan bekliyeceklerimizi düşünmek için önümüzde birkaç gün daha var, fakat bir meslektaş biraz acele etmiş, Şehir tiyatrosuna giderek san'atkarlarımızdan yeni seneden ne beklediklerini sormuş, güzel bir anket yapmış. Bu anketten anladık ki; Bedia:

— Yılbaşında büyük ikramiyenin kendisine çıkmasını.

Neyyire Neyir:

— Sulhün teessüs etmesini

H. Kemal:

— Dünyaya sulh, memlekete refah gelmesini.

Talât:

— Para olduktan sonra her şey olacağı için para sahibi olmayı.

Nevin:

— Neş'e ve sıhhat bulmayı

Needet:

— İyi bir tiyatroya kavuşmayı.

Süavi:

— Yağmurda akımıyan tiyatro binasından sonra bol sükse kazanmayı.

Mahmud ise:

— Bekârdır, kendisine uygun iyi bir eş bulmayı istiyorlarmış.

İnsan arzusunun hâkimidir, dilediğini diler, fakat bize öyle geldi ki san'atkarlarımızın arasında hattâ Bediadan da ileriye giderek, en güç şeyi isteyenler Neyyire Neyir ile Kemaldir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için Bugün Konamadı

Dost devletlerin yardımları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yfflerinden Kızılay Cemiyetinin haberdar edilmesi mezkûr birlikle Kızılay Cemiyeti temas haline getirilmiştir.

Romanyanın yardımı

Romanya hükümeti, on milyon leylük bir yardımda bulunmak istediğini ve bu yardımın daha müessir olunmasını temin için tercih edildiği takdirde bu kıymette kereste göndermeyi düşündüğünü haber vermiş ve dost Rumen hükümetine 10.000.000 leylük kerestenin tercih edildiği bildirilmiştir.

Yunanistanın yardımı

Yunan hükümeti 10.000 Türk lirası nakden veya bu kıymette malzeme sıhhiye göndermeğe amade bulunduğunu haber vermiş ve malzeme sıhhiyenin tercih edileceği teşekkürlerle dost Yunan hükümetine bildirilmiştir. (A.A.)

Bulgaristan 2 milyon leva tahsis etti

Sofya, 29 (Telefonla) — Bugün, başvekil Köseivanofun riyaseti altında hususî bir toplantı yapan nazırlar meclisi, dost ve komşu Türkiyenin maruz kaldığı zelzele felâketini derin bir teessürle kaydetmiş ve felâketzedelere yardım için iki milyon levalık bir tahsisat ayırmıştır.

Bu tahsisatla derhal yiyecek ve inşaat malzemesi gönderilecektir.

İk sevkiyatın yarın yapılması çok muhtemeldir.

İngiliz Kralının telgrafı

Londra 29 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Kral Georges, son günlerde Anadolu'da vukubulan zelzelelerden dolayı Türkiye Cümhursinesine bir taziyet telgrafı göndermiştir.

Britanya hükümeti de Ankaradaki büyük elçisi delâletle gönderdiği bir mesajda, zelzele felâketinden dolayı en kuvvetli sempati hislerini bildirmiştir.

Cemberlaynın, Türkiyeye, şahsen bir sempati mesajını göndereceği tahmin ediliyor.

Fransız Cümhuresinin telgrafı

Paris 29 (A.A.) — Fransa Cümhurselsi, Türkiye Cümhurselsi İsmet İnönüne şu telgrafı göndermiştir:

Memleketinizi müteallim eden felâket haberini derin bir teessürle aldım. Bu münasibetle duyduğum derin sempatiyi ifade ederken, Türk milletinin mateminde, bütün Fransanın candan iştirak ettiğini söylemek isterim.

Almanyanın taziyeti

Berlin 29 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Büyük elçi Von Papan, yer sarınsız neticesinde vukubulan zelzele felâketinden dolayı Alman hükümetinin taziyetlerini tahriri olarak Haricîye Vekili Saracoğluna bildirmek üzere talimat almıştır.

Paris vilâyet meclisi reisinin telgrafı

Paris 29 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Paris umumî vilâyet meclisi reisi Bos, Türkiyenin Paris büyük elçisine bir telgraf çekerek, Türkiyedeki zelzele felâketi karşısında derin taziyelerinin Türkiye Cümhuriyeti hükümetine ıblâğını rica etmiştir.

Bos, bu telgrafında, «Paris halkının, dost ve sadık Türk milletinin bu felâketi karşısındaki yasına bütün kalbe iştirak etmekte olduğunu» da bildirmiştir.

Berlin radyosunun neşriyatı

Ankara 29 (A.A.) — Berlin radyosu dün akşamki türkçe neşriyatına son yer sarınsız neticesinde felâkete uğramış olan Türk milletine taziyetlerini bildirmekle başlamıştır.

Berlin radyosu bugünden itibaren türkçe neşriyatını her akşam saat 19.20 ile 19.40 arasında ve 19.74 metre ile 25.31 metre dalgalarla yapacaktır.

Yunanistanda

Atina 29 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Elen efkârı umumiyesi, Türkiyede zelzele felâketini bildiren haberler karşısında derin keder duymaktadır.

Gazeteler şöyle demektedir:

Elen milleti, Türk milletinin yasına, aynı kendi yası gibi iştirak etmektedir. Türk devletinin organizasyonunun ne kadar mükemmel olduğunu da bilen Elen milleti, aynı zamanda, felâketzedelerin çok çabuk bir surette müessir yardım göreceklere ve bütün harabelerin çok yakında mamurlara inkişaf edeceğinden de emin bulunmaktadır.

TELGRAF HABERLERİ

Egede yağmurlar bir âfet halini aldı

Nehirler ve çaylar taşı, bazı köylerle muvasala kesildi, Yenifoçada bir ev yıkıldı

İzmir, 29 (Hususi) — Yağmurlar Gari Anadoluda bir âfet halinde devam etmektedir. Bazı nehirler ve çaylar taşmıştır. Bu arada İzmirde de zelzele fasilah bir surette devam etmektedir.

Gediz nehri taşmış, sular bazı köyleri tehlide başlamıştır. Bakırçay da taşmış, Bergama ovasını sular kaplamıştır. İzmir yolu kapanmış, bazı köylerle muvasala kesilmiştir. Simitci deresi çiftliğinde sular posta arabasını sürüklemiş, yolcular dört saatlik bir çalışmadan sonra müşkülâtla kurtarılmıştır. Bazı yerlerde telefon hatları da bozulmuştur. Kunduz

çayı da taşmıştır. Kunduz köprüsünden geçen bir kamyon sular arasında kaybolmuştur. İnsanca zayıt yoktur. Yenifoçanın Mala çayı köprüsünü sular sürüklemiştir. Yenifoçada sellerden Ahmedin evi yıkılmış, bazı evleri de su basmıştır.

Kemalpaşada

Kemalpaşa 29 (A.A.) — Yağmurlardan husule gelen seller Susurluk çayını kabartmış ve merkez kasabasına bağlı Durunbey köyü arazisini sular altında bırakmıştır. İnsanca zayıt yoktur. Hayvan zayıtı etrafında da bir malumat alınmamıştır.

Millî Şefin Diyarbakırda tetkikleri

Diyarbakır 29 (A.A.) — Dün akşam saat 20 yi 20 geçe Diyarbakıra gelen hususi trende Umumi Müfettiş, Vali ve Sihat Müşaviri ile birlikte bölgenin iskân vaziyetini geç vakte kadar tetkik buyuran Millî Şefimiz, şehre sabahleyin 9 da çıkmışlardır.

Millî Şefi bütün Diyarbakır hal-ki istasyonda istikbal etmiştir.

İnönü, sıra ile Umumi Müfettişliği, yeni lisenin bir pavyonunu, şehir kütüphanesini, yeni Halkevi, belediye, vilâyeti ve askerî müesseseleri saat 14 e kadar birer birer ziyaret etmişler ve öğle yemeğini Umumi Müfettiş evinde müfettişlik erkânı; civar vilâyetler valileri ve belediye reisile birlikte yemişlerdir. Millî Şefimiz saat 17 de tekrar Umumi Müfettişlik evini şereflendirek burada askerî ve mülki müesseseler, alâkahlarla toplu bir halde görüşmüşlerdir.

Sulh lehinde yeni bir teşebbüs şayiaları

Londra, 29 (A.A.) — Royter ajansının diplomatik muharriri, sulh lehindeki yeni bir teşebbüse dair olarak ortaya çıkan şayiaları mevzu bahis etmektedir. Bu şayialar, Papa 12 inci Pie'nin, İtalya kralını ziyareti ve Romadaki Alman elçisinin ani surette azimeti üzerine çıkmış ve Londrada, hiçbir mütalea ve tefsire mevzu teşkil etmemiştir.

Meciste kabul Edilen kanun'ar

Ankara 29 (Hususi) — Meclis bugünkü toplantısında hizmetten ayrılan bazı memur ve müstahdemlerin yapacakları işlere ait kanun ile Türkiye'de harb silâhi ve mühimmatı yapan hususî sanayi müesseselerinin kontrolüne, umuru belediye müteallik ahkâmı cezaiyyeye dair kanunun bir maddesinin değiştirilmesine ait lâyhayı birinci müzakerelerini yapıp tasvib eyemiştir.

len haberde Suşehri kazasında 150 ölü yerine şehven 1500 gösteriştir. Dün bildirdiğimiz gibi Kemahtaki tahribat çok mühim değildir. 30 ev yıkılmıştır. 24 ölü vardır.

Amasya, Sivas, Gümüşhane vilâyetlerinde zelzele fasilah ve hafif olarak devam ediyor.

Hafik kazasında yeni zelzeleden bazı mektep ve cami binaları yıkılmıştır.

Tokatta yeniden birçok binalar yıkıldı
Tokad, 29 (A.A.) — Bu sabah saat 2 de vilâyet merkez ve mülhakatında yeniden şiddetli yer sarsıntısı olmuş, birçok binalar yıkılmıştır. Sarsıntı şehrin cenubunda gürlütülü olarak duyulmuştur.

Erzurum ve Gümüşhane
Ankara, 29 (A.A.) — 27 Birincikanun sabahı vukubulan yer sarsıntısı birçok yerlerde olduğu gibi Erzurum, Gümüşhane de hissedilmiştir.

Kelkit kasabasında bir kısım evlerin duvarları tamamen çatlamış ve telgrafhane harab bir hale gelmiştir. Seksen hanelik Poske köyünde de mühim zararlar vardır.

Alansa köyünde 40 ev yıkılmıştır. Diğer bazı köylerde de nüfusca zayıt olduğu zannedilmektedir.

Mecliste zelzele kurbanlarına hürmet
Ankara, 29 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanmış ve reis celseyi şu sözlerle açmıştır:

«Muhterem arkadaşlar, felâket sahalardan peyderpey alınan haberlere nazaran pek çok vatandaşların bu felâkete kurban gittikleri anlaşılıyor. Aramızdan ayrılan bu masum vatandaşların hatırasını tebçilen muhterem heyetinizi iki dakika kaimen sükûta davet ediyorum.»

Meclis ayağa kalkarak iki dakika sükût etmek suretile bu aziz kardeşlerimizin hatıralarını anmışlardır.

Daladye, kat'i garantiler almadan silâhi bırakmayacağız, diyor

Paris 29 (Hususi) — Başvekil Daladye, Fransız harb bütçesinin ayan meclisi tarafından kabulü münasebetile bugün bir nutuk irad ederek, 55 milyar frank tahsisatın tayyare, tank, top ve 3 tane 35 bin tonluk harb gemisinin inşasına sarf edileceğini bildirmiştir.

Daladye, Fransanın harb gayelerinden ve İngiltere ile teşriki mesalsinden de bahsederek, maddi ve kat'i garantiler almadan Fransanın silâhi elden bırakmayacağını ve nihâl zafere kadar harbe devam edeceğini söylemiştir.

Bir İngiliz saffi harb gemisi torpillendi

Londra, 29 (Hususi) — Bahriye nezareti, bir İngiliz saffi harb gemisinin bir Alman tahtelbahari tarafından torpillendiğini ve hasara uğramakla beraber yoluna devam ettiğini bildirmiştir.

Gemi mürettebatından üç kişi ölmüştür.

Aynı hâdiseyi haber veren Alman tebliği, torpillenen saffi harb gemisinin «Kuin Elizabet» sınıfından olduğunu ve hâdisenin Garbi İskoçya açıklarında cereyan ettiğini tasrih etmektedir.

İngilterenin, «Kuin Elizabet» sınıfından beş gemisi vardır. Bunların vasatı hacimleri 31 bin ton ve süratleri 25 mil-dir.

Fin harbinden sonra italyanın vaziyeti

Paris 29 (A.A.) — Fransız matbuatı, Papanın dün İtalyan hükûmdarlarına yaptığı ziyaretle meşgul olmaktadır.

Petit Parisien gazetesi, bu ziyareti Avrupanın istikbalinde sayısız neticeler doğurabileceği tarihi fevkalâde mühim bir hâdiseler olarak telâki ediyor ve diyor ki:

Gayri muharib İtalya, Finlandiyaya karşı taarruz vuku bulduğu ana kadar, kat'i bir bitaraflık muhafaza etmiştir. Fakat Stalin yürüyüşe başladığı andan itibaren Avrupanın Bolşevikleşmesine karşı kat'i vaziyet alınmıştır.

Balkan antantı konseyi toplanıyor

Paris, 29 (Hususi) — Belgrad'dan alınan haberlere göre Balkan Antantı konseyi önümüzdeki Şubat ayında Belgrad'da toplanacaktır.

Büyük bir ehemmiyet atfedilen konseyin bu toplantısında, Antant devletlerinin müstakbel hattı hareketlerine müteallik kararlar verileceği ve bilhassa Bulgaristanın vaziyeti görüşüleceği anlaşılacaktır.

Bazı mahfeller, Bulgaristan'ın harici tesirlere kapılarak Balkan Antantından uzak kaldığı kanaatinde idiler. Bu münasebetle, halen Moskoda bulunan Bulgar heyetinin yalnız iktisadî değil, siyasi müzakerelere de girişmiş olduğu söylenmektedir.

Sabahın Sabaha

İstanbul polisi on sekiz yaşında bir lise talebesini adliyyeye vermiştir. Bu gencin suçu şudur: Lise talebesi mektep civarında bir ev kiralamış, fabrika ustalarından birle de ortak olmuş. Eroin yapmağa mahsus aletleri tedarik etmiş ve kurdukları bu zehir fabrikasını polis haber alınca kadar işletmişler. Suçlu lise talebesi mahkemede ilk sorgusunda cürmünü itiraf etmiş ve eroin yapmasını Armando adında birinden öğrendiğini söylemiştir.

Vak'a hazin olduğu kadar dikkate şayandır. Şu noktadan dikkate şayandır ki bu gencin hal ve hareketi polisi kuşkulandırıp müerim diye elini yakasına koymaya kadar okuduğu mektep talim ve terbiye heyetinin ruhu bile duymamıştır. Eroin fabrikası kurup işleten bir lise talebesinin işine karıştığı yüzlerce arkadaş arasında ne tehlikeli bir mahlûk olarak dolaştığını biran tasavvur etmek insana dehşet vermeğe kâfidir. Fakat herhangi zalim bir tesadüfün tahrib ve iftihar ettiği bu genç ancak zabitinin şüphesi ve ısrarlı takibi sayesinde mektep surlarından alınıp adalet divanına çıkarılmıştır. İşin polis ve adliyyeyi alâkadar eden tarafı ile meşgul olmak lüzumsuzdur. Çünkü itiraf edilmiş suçun hesabını ancak kanun soracaktır.

Bizim üzerinde duracağımız nokta bir zahire ambarı gibi sabah alaca karanlıkta doldurup akşama doğru boşaltığımız kalabalık mekteplerde talebenin hal ve hareketi ile ferdî terbiyesinin ciddi bir murakabeden mahrum bırakılması noktasıdır. Bu sûtunda birkaç defa temas ettiğim terbiye meselesi bu beklenmedik hâdiseler ile tekrar sahneye çıkmış oluyor. Maarif Vekâletinin mektep hâdiseleri üzerinde ne kadar hassas olduğunu biliyorum. Yalnız bu hassasiyeti hâdiselerin vuku ve şuyun üzerinde değil talebenin hal ve hareketini talim, terbiye heyetlerinin lâyihle takip edemedikleri noktasında göstermesini daha isabetli bulurum. Oturduğum Emirgânda bir orta mektep var. Muayyen paydos zamanı bütün talebe sokaklara dağılıyor. Bunların bir kısmı kendilerini yukarı boğaza götürcek vapur geç geldiği için saatlerce arsalarda hasarlık ediyorlar. Bu mektebin idaresi vapur saati gelinceye kadar bu çocukları mektebin bahçesinde meşgul edemez mi? Hâdiseler ve müşahedeler maarif davasının bu terbiye noktasında biz tatmin etmiyor vesellâm.

Buahan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Modern harb yeni bir hedefe doğru gidiyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Garb cephesinde başlayarak yavaş yavaş etrafa sirayet etmek istediğini gösteren harbin seyirine bakılacak olursa, yeni bir mücadele taktikası karşısında bulunacağımız anlaşılıyor. 1914 harbinden evvelki mülâhazalara göre, hiçbir askerî hareket, sırf bir muntaka, bir şehir veya bir vilâyetin zaptı gibi münhasıran coğrafi bir gayeyi istihdaf eylememek lâzım geliyordu. Nitekim bugünkü harbin hedefi de aynıdır. Almanların Polonyada tatbik ettikleri hareket tarzına göre mütearrız kuvvetler, düşmanın her şeyden evvel münakale yollarına saldırımları lâzım geliyor. Büyük şimendifer merkezleri harabolan, gerisi ile muvasalası kesilen bir kuvvet, ne derece büyük olursa olsun, arkasından mühimmat, yiyecek ve takviye kuvveti alamadığı için, kendisini göğüsleyen kuvvetlerle çarpışa çarpışa eriyor, maneviyatı bozuluyor, ya dağılıp gidiyor vevahud mahvoluyor.

İşte bu fikirden ilham alan yeni harb taktikası taraftarları, düşmanın daha müessir surette vurmak için onun mukavemet ve taarruz imkânlarını büsbütün selbedebilecek ana kaynaklarına saldırımayı muvafık görüyor. Bugün, bu ana kaynak, petrol ve benzin merkezleridir. Meselâ Almanya'yı ele alalım.

Şimdiye kadar nesredilemeyen istatistiklere göre bu devletin normal harb ihtiyacı bir senede 12-15 bin tondur. Sovyet Rusya'nın ihtiyacı ise bunun üç mislidir. Sebabi, Sovyet Rusya'da ziraatin de motorlû vasıtalarla yapılmakta bulunmasıdır. Almanya, petrol ihtiyacının bir kısmını kendi mem'ketinde terkihi petrol ile gidermektedir. Maamafih büyük bir kısmını da Galicyadan. Romanvadan ve Sovyet Rusvadan alıyor. Amerikadan tedarik edebilmesi ise artık mevzu bahis değildir. Almanya petrol veren Sovyet Rusya membaları Bakû ve Groznedir. Bu petrol, borularla Batuma ve Tuapseye nakledilmekte, oradan da sarnıç vapurlarla Hamburga sevkedilmektedir. Bu yol kapanınca, sevkîyat Sovyet Rusya topraklarında kısmen şimendiferle, kısmen nehir kanalları vasıtasıyla temin olmaktadır. Sayed herhangi bir gün Romanya Almanya petrol vermez, Kafkas petrol kuyuları da su veya bu sebeble işleyemez hale gelirse, o zaman, dava kendiliğinden halledilmiş olur. Çünkü karşı tarafın bütün motorlû vasıtaları durur.

Belki bir hava kadar uzak olan bu ihtimalin, Finlandiya misali gözânüne getirilecek olursa o kadar müstebad savılamayacağı derhal göze çarpar. Bundan dolaydır ki modern harb yeni bir istikamete tevaccüh ediyor. Savaş tasavvurunu tahakkuk ettiririse tarih çok büyük bir deşikliğe şahid olacaktır.

Selim Ragıp Emeç

Sovyet Rusyada telgraflara sansür kondu

Moskova 29 (A.A.) — Havas: Gece yarısı haricîye komiserliğinin matbuat servisi 29 İkkânundan itibaren telgraflara sansür konacağını ecebî gazete muhabirlerine telefonla bildirmişti.

Aksayan taraf

Zelzele sahasına giden "Son Posta," muharrirlerinin ilk telgrafları

(Bastarakı 1 inci sayfada)

Çarşamba köylerinde ölü miktarının şimdiye kadar 14, yaralıların 40 olduğu tesbit edildi.

Amasyada

Amasyaya gittim, vaziyet fecidir. Halk çamurları arasında, yağmur altında çok ızdırab içindedir.

Zamanında yapılan yardımlar yüzlerce vatandaşı ölümden kurtarmıştır. Facia çok korkunçtur. Aç kalan yüzlerce insanın barındırılmasına çalışılıyor.

Ezinede

Ezinenin Pazar nahiyesinin 30 köyünden 25 i harab olmuştur. Enkaz altında yüzlerce insanın kurtarılmasına çalışılmaktadır. Sekiz köyde taş taş üstüne kalmamıştır.

Samsunun yardımı

Bugün Samsunda Halk Partisinde yapılan toplantıda 10 dakika içinde 39 kişi 10 bin 300 lira iane vermişlerdir. Samsundan Erbaaya binlerce ekmek, Amasyaya ekmek, zeytin, peynir yetiştirilmiştir.

Her tarafta umumî hüznün hükümfermadır. Büyük facia karşısında halk arasında yemek düşünmeyenler çoktur.

Zelzele muntakasında yeni tesbit edilen nüfus zayıtı

Ankara, 29 (A.A.) — Dün verdiğimiz malûmattan haric olarak bugün zelzele muntakasındaki vilâyetlerden şu rakamlar gelmiştir:

Yozgad vilâyetinde 30 ölü, 120 yıkılmış ev.

Amasya vilâyetinde 707 ölü, 71 yaralı. Gümüşhane vilâyetinde 34 ölü, 334 yaralı.

Giresun vilâyetinde 1120 ölü, 700 yıkılmış ev.

Ordu vilâyetinde 22 ölü, 700 yıkılmış ev.

Tokad vilâyetinde 500 ölü, 900 yaralı. Sivas vilâyetinde 125 ölü, 104 yaralı. Bu rakamlar kat'i değildir. Dün veri-

Çarşambada Çarşambada gelen haberlere nazaran Çarşambada çok feci sahalere şahid olunmuştur. Son senelerde yapılan en güzel binalar Mezba, jandarma dairesi, Büyük otel, gazino; birçok evler tahminen çökmüştür. Şimdiye kadar tesbit edilen 21 ölü, 59 yaralıdır. Sihat müdürünün riyasetinde bir imdad heyeti Çarşambadadır. Çarşamba istasyonunda kırkar kişilik 4 vagon felâketzedelere tahsis kılınmıştır. Erzak temin olunmuştur.

Termede bir köyü ölmüştür. Halk postahaneye hücum ederek zelzele muntakasındaki akrabasına tel çekmeye çalışmaktadırlar.

Çarşambaya Samsundan 20 mahrut kadın, bir enkaz altından insan çıkarma ekibi gönderilmiştir.

Şehir Haberleri

Fransaya yaptığımız ihracat arttı

Takas primleri ehemmiyet'i nisbette düştü, ihracat mallarımızın kıymetleri yükseliyor

Son hafta zarfında memleketimizden Fransaya yapılan ihracat mühim nisbette artmış ve aynı zamanda ihracat emtialarımızın kıymetlerinde de ehemmiyetli yükselikler olmuştur.

Fransızlar ham ipek, afyon, kendir, iç fındık, kuru fasulye; tuzlu torik almışlardır.

Fransaya ihracatın ve değerlerinin artması sebebiyle takas primlerinde de ehemmiyetli değişiklikler olmuş, ihracat primlerinin peşin fiatı 56 dan 45 e, alivire fiatı 54 ten 44 e ve ithalâtçılara satış fiatı 59 dan 56 ya indirilmiştir.

Takas limited şirketince alınan bu tedbirler bu memlekettten bilmukabele yapılacak olan ithalâtın aynı nis-

bette ucuzlamasını temin edeceğinden piyasadaki akisleri de mühim olacaktır.

Diğer memlekettlerin takas primleri de şu miktarlar üzerinden tesbit edilmiştir: Yüzde yüz üzerinden İngiltere ithalât 70, ihracat peşin 40, alivire 39, İsveç ithalât 53, ihracat peşin 50, alivire 48, İsviçre ithalât 70, ihracat peşin 40, alivire 39; enter şanjil memlekettler ithalât 56, ihracat peşin 47, alivire 46; yüzde 94 üzerinden Fransa ithalât 56, ihracat peşin 45, alivire 44; yüzde 70 üzerinden Belçika ithalât 70, ihracat peşin 67, alivire 66; yüzde 65 üzerinden Holânda ithalât 66, ihracat peşin 63, alivire 62 kuruştur.

Denizlerde fırtına devam ediyor

Karadenizde fırtına devam etmektedir. Dün Karadenizdeki muhtelif limanlardan şehrimiz Liman Mıntaka Reisliğine gelen bir telgrafta, vapurların fırtına yüzünden bilhassa Zonguldak, Ereğli gibi limanlara yanaşmayı tehlikeli gördüklerinden denize açıldıkları bildirilmektedir.

Marmara ve Ege denizinde de fırtına devam ettiğinden, dün bu hatlardan limanımıza hiçbir vapur gelmemiş ve buradan bu denizlere hiçbir vapur hareket etmemiştir.

Muhtelif semtlerde üç yangın oldu

Evvelki gün şehrimizde muhtelif semtlerde üç yangın başlangıcı olmuşsa da her üçü de itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle söndürülmüştür.

Cibalide Kasabdemirhan mahallesinde Hırsaralı sokağında 10 numarada oturan Mehmedin yaktığı tahta parçaları ceaktaki kurunları tutuşturmuş, ateş itfaiyenin müdahalesiyle söndürülmüştür.

Beyoğlunda Asmalimescid sokağında 65 numaralı dükkânda marangoz Argiroya aid tutkal ocağının borusu tutuşmuş ve etrafa kıvılcıklar saçmaya başlamıştır. Keyfi yetten haberdar olan itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle yangın söndürülmüştür.

Üçüncü yangın hâdisesi de Beyoğlunda Acaar sokağında Mis apartmanında olmuştu. Bu apartmanın birinci dairesinde şapka yapan Leon, evvelki akşam, elektrik ütüsünü prizinden çıkarmağa başlamıştı. Keyfi yetten haberdar olan itfaiye bu suretle yangın söndürülmüştür. Apartman sigortalı olduğundan hâdisede kasid olup olmadığı tahkik edilmektedir.

Nümerötağ için tahsisat istenildi

1940 senesinde yapılacak nüfus tahriri için nümerötağ noksanları ikmal edilecektir. Villâyet, Vekâletten bu hususta tahsisat istenmiştir.

Yılbaşı şerefine

Kadıköy

"HALE,"

sinemasında

1939 senesi Milli Şeheserimiz

TOSUN PAŞA

Devam ediyor.

İhtikâr yapan bir müessesese kapatıldı

Evvelce de yazdığımız gibi şehrimizdeki men'i ihtikâr komisyonu, son günlerde kontrol ve tetkik faaliyetlerini arttırmış bulunmaktadır. Komisyon bilhassa halk tarafından yapılan ihbar ve şikâyetlerle yakından alakadar olmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere demir ihtikârı yaptığı tesbit olunan, Galatada Şarab iskelesinde Kardeşim sokağında mağazası ve Kadıköyünde müteaddid demir depoları bulunan bir müessesese komisyon kararile zabita tarafından dün seddedilmiştir.

Askerlik işleri:

Askere çağırılanlar

1 - 335 doğumularla muamele görüp kısa hizmetli asker edilenlerle diğer doğumularla muamele görüp kısa hizmetli askerliğine karar verilmiş olup her ne sebeble olursa olsun henüz sevkedilmemiş olan kısa hizmetli gayriislâm erat sevkedileceklerinden toplanma günü olan 2/11/1940 günü şubede hazır bulunmaları.

2 - 316 ilâ 334 dahil doğumlu muhabere ve nakliye sınıfına ayrılmış ve henüz askerlik etmemiş erlerin sevkedilmek üzere her men şubeye müracaatleri aksi takdirde haklarında takibata kanuniyede bulunarak cezalandırılacaklardır.

3 - Taşrada bulunanların da buldukları yerin askerlik şubelerine hemen müracaatleri üân olunur.

Yılbaşının en büyük sürprizi

ALEMDAR ve Milli

Sinemaları

Yeni seneye girerken 1939 un biri Milli, biri dünyaya en büyük 2 şaheserini birden takdim ediyor:

1939 un Milli şaheseri
TOSUN PAŞA

İkinci Hafta

Yirminci Asrın Dans Mabudesi

1939 un dünya şaheseri

HONOLULU

DİKKAT:

Bu fevkalâde program için biletler vaktinde alınmalıdır.

GOŞOLAR

Geliyor....

WARNER BAXTER - CESAR ROMERO

Pek yakında Sinemasında

Mahkemelerde

Çocuğunu öldüren kadının muhakemesi neticelendi

Mahkeme kadının beş sene ve babasının da 2 ay hapislerine karar verdi

Bir müddet evvel Nartuhâ isminde genç bir kadın Yedikule Ermeni hastanesinde dünyaya getirdiği gayri meşru çocuğunu hastaneden çıkınca Kazlıçeşme civarında boğarak, öldürmüş ve o civardaki mezarlığa atmıştı.

Eltesi günü hâdiseye meydana çıkarılarak evlâd katili ana, suçta müşterek olduğu iddia edilen babası Serkisle birlikte adliyece verilmişlerdi.

Kadın isticvabında, suçunu tevile çalıarak:

— Yolda gelirken, araba çarptı, çocukta kucağımdan yere düştü, öldü, diyordu.

Babası Serkis ise bu vak'a ile hiçbir alakası olmadığını söylemekte idi.

Tahkikat sonunda, Vartuhinin Malatya'da bulunduğu sırada kendisini izdivaç

vadile iğfal eden bir adamdan, bu gayri meşru çocuğu peydahladığı; sonra, babasının ve ailesinin tahkirlerine tahammül edemiyerek, yavruyu boğduğu anlaşılmıştı.

1 inci Ağırceza mahkemesine intikal eden bu hazin hâdisenin muhakemesi dün neticeye varmıştır.

Mahkeme, Nartuhinin suçunu ceza kanununun 453 üncü maddesine uygun bulmuş ve 5 sene müddetle hapsine karar vermiştir. Serkis te, 2 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Nişantaşında bir çocuk bahçesi yapılacak

Nişantaşında, Kâğıdhane caddesindeki metruk mezarlığın çocuk bahçesi haline konması kararlaştırılmıştır.

BUGÜN SAKARYA SINEMASINDA

Sinemanın sehhar yıldızı, Po.onyama delakâr artisti

POLA NEGRİ'nin

IVAN PETROVITCH ile beraber çevirdikleri

KARAR GECESİ

Şahane güzellikler filmi başlıyor.

POLA NEGRİ'nin en son şaheseri ve 1940 senesinin ilk süper filmidir.

Lâveten: FOX JURNAL son harb ve dünya haberleri.

Bu gün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli matineer

Bugün SUMER Sinemasında

Gençlik yıldızı - Ses Kraliçesi - Müzik ve neşe yıldızı

DEANNA DURBIN'in

en son ve en büyük Şaheseri

3 Kızlar Büyüdüler

Fransızca sözlü emsalsiz ve harikulâde filmi

Bu gün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli matineer

Genç, Sevimli, neşeli ve Cerbezeli

MAURICE CHEVALIER

Bugün **SARAY** Sineması

müdâvîmelerinin YENİ SENELERİNİ Tebrik ve saadetlerini temenni ve

MARI DEA ve ERIC v. STROHEIM

Diğer 14 büyük yıldız ile beraber çevirdiği

TUZAK

filminde şarkı söyleyecek ve seyircileri gasyedecektir.

Mevzuunu entrikasile ihtirasa sevkeden ve mizanseninin lüks ve

ihşâmile hayrette bırakan müstesna bir film.

Seanslar 12 - 2 - 4.15 - 6.30 ve 9 da

TAKSİM Sinemasında

Bütün İstanoulu hayran eden büyük film REŞAT NURİ GÜNTEKİN'in ESERİ

TAŞ PARÇASI

Şimdiye kadar memleketimizde çevrilen filmlerin en mükemmeli

Rejisör: Faruk Keç - Musiki: Bestekâr ARTAKI - Baş rollerde: SUAVİ - NEVZAT - NEBAHAT - MURVET - SENİYE - NEVCİVAN - SITKI - MEHMET bir hazin mevzulu aile faciası - Zevk alemleri - Tekke sahneleri HALİL KÂMİL film stüdyosu eseri. Seanslar: 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9

BUGÜN

iPEK Sinemasında

YENİ SENE DOLAYISILE

2 BÜYÜK FİLM BİRDEN

1- CEZAIR SEVDALARI

CHARLES BOYER - HEDDY LAMAR - SIGRİD GURRIE

2- KÜÇÜK PRENSSES

RICHARD GREENE - ANİTA LOUISE - SHERLEY TEMPLE

Bu gün saat 1 de Küçük Prenses - 2.30 da Cezair Sevdaları - 4.10 da Küçük Prenses - 6.15 de Cezair Sevdaları - 8 de Küçük Prenses - 9 da Cezair Sevdaları DİKKAT: Yarın sabah saat 10 da Küçük Prenses filmi ile başlıyor

iki müessesese dolandıran biri yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, müddeiummülkten havalâli ve ayrı ayrı iki şikâyetçisi bulunan bir dolandırıcılık tahkikatine meşgul olmuştur.

İddiaya nazaran hâdisenin mahiyeti ve cereyan tarzı şudur:

Karaköyde Tünel caddesinde 76 numarada banyo levazımata satan, Nizamettin Ak Armana evvelki gün bir genç gelmiş, maruf bir tüccarın adını vererek, o tüccar namına bazı mübayaata bulunacağını söylemiştir. Daima bu isimle iş yapan Nizamettin tereddüd etmeksizin bu gencin istediği malları ayırmış ve bir arabaya koydurarak gösterilen adrese yollamıştır.

Aynı genç bu sefer de Fermenecilerde 118 sayılı Hermonun nalbur mağazasına gitmiş ve oraya da başka bir tüccarın ismini söyleyerek mühim miktarda kurşun boru almıştır.

Ertesi gün bu gencin adını verdiği tüccarlarla görüşen her iki mağaza sahibi, onların böyle bir mübayaadan haberleri olmadığını öğrenince, dolandırıldıklarını anlıyarak zabıtaya müracaat etmişlerdir.

Zabita kısa bir tahkikat müteakib açığkız dolandırıcıyı her iki mağazadan aldığı malzemeyi Çukuroğlu müessesesine satarken suçüstü yakalamıştır. Bu adam, Hırsto adında bir gençtir. Suçlu cürmünü tamamen itiraf etmiştir. Bugün adliyece teslim edilecektir.

Müteferrik:

Tötönya klübü kapatılmağı

Dünkü sabah gazetelerinden birinde Alman tebeasının toplantı yeri olan Yüksek, kaldırımındaki Tötönya klübünün Villâyetçe kapatılmasına lüzum görüldüğünden evvelki gün kapandı yazılmıştır.

Dün bu hususta alâkadar resmi mahfeller nezdinde yaptığımız tahkikat sonunda bu klübün kapanmadığını öğrendik.

Bir kapıcı mangal kömürü ile zehirlenip ödü

Beyoğlunda Şehidmuhtar caddesinde 81. rin apartmanında bir odada oturan kapıcı Reşadiyeli 25 yaşlarında Ali, gece yatarken odada bıraktığı mangaldan intişar eden hamızla zehirlenmiştir. Tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılan kapıcı, bir müddet sonra öldüğünden, zehirlenme hâdisesi etrafında zabıtaca tahkikata başlanmıştır.

Bir adam arkadaşını bıçakla karından yaraladı

Feriköyünde Kuyulu sokakta oturan Azizle, Kâmil adında iki arkadaş bir meseleden dolayı kavga etmişler, Kâmil bıçakla Aziz karından yaralamıştır.

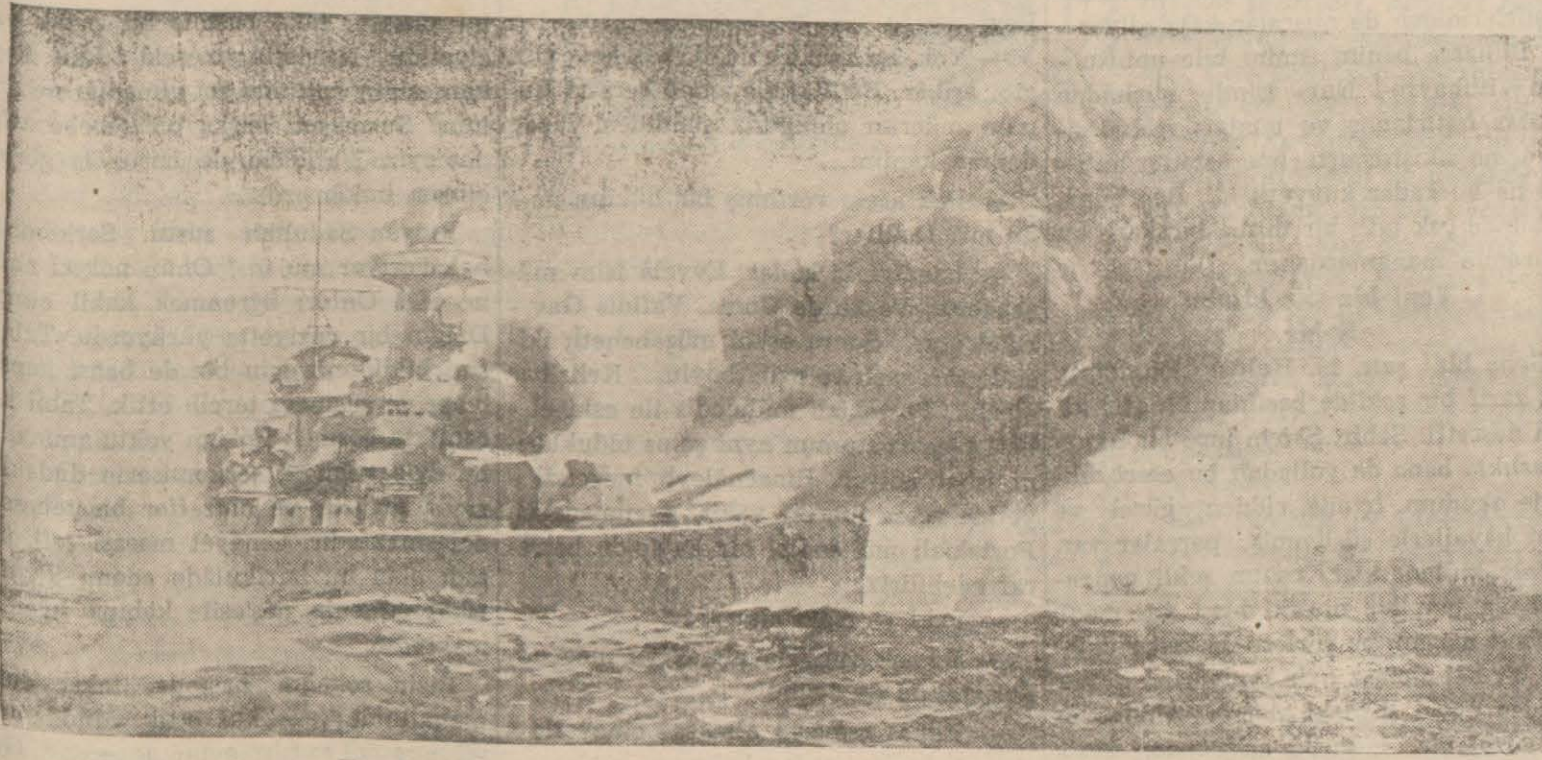
Yaralı baygın bir halde Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmış, hâdiseyi müteakib flrar eden suçlu zabita tarafından bir müddet sonra yakalanmıştır.

Acı bir ölüm

Samsunun tanınmış ve sevilmiş tüccarlarından Mahmud Çehreli kısa bir hastalığı müteakib 29-12-939 Cuma günü akşamı vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 14 te Nişantaşında Şişli Sıhhat Yurdundan kaldırılarak Beyazıt camiişerifinde ikindiden sonra namâzı kılmak üzere Edirnekapı Şehidliği'ne defnedilecektir. Allahtan rahmet dileriz.

Rio de la Plata deniz muharebesinin dikkate değer noktaları

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet

Bir Fransız ressamına göre Graf Spee muharebe esnasında

Hatırlardır ki bu ayın 13 ünde üç İngiliz kruvazörüyle Admiral Graf Spee Alman ceb zırhlısı arasında Montevideo sularında bir deniz muharebesi olmuştu. Ceman dört geminin sarıyaştığı bu küçük deniz muharebesi 1939 harbinin yalnız ilk büyücek deniz çarpışması olmak veyahud Alman zırhlısı ile kumandanının ayrı ayrı intiharlarıyla neticelenmiş bulunmak dolayısıyla değil, bilhassa küçük harp gemilerinin büyük gemilere pervasız taarruz ederek onları mağlûb dahi edebileceklerini göstermesi itibarıyla çok ehemmiyetlidir.

Admiral Graf Spee bir muharebe zırhlısıdır; yani en ağır 28 santimetrelilik toparla silâhlanmış ve su kesiminden başkasının güverteleri ve en ehemmiyetli yerleri de kalın ve kuvvetli olması iktiza eden bir zırhla zırhlanmıştır. Yalnız geminin inşasında on bin tonu tecavüz etmemesi esas olduğu için, mutad büyük muharebe zırhlılarında olduğu gibi büyük topları sayı 8, 9, veya 10 olmayıp, bünde 28 santimetrelilik altı toplu iktifa olunmuştu. Kezalik ve şimdi anlaşılır ki bu Alman ceb zırhlısının, belki de ondan sonra yapılan aynı örnekteki Admiral Scheer ile Deutschland'ın zırhlıları birer zırhlıya lâzım olacak derecede kuvvetli ve kalmıdıklarıdır. Çünkü İngiliz kruvazörü Exeter'in (20,3) santimetrelilik 6 topu muharebenin ilk 4 saatinde Admiral Graf Spee'i birçok ehemmiyetli yerlerinden adamaklılı yaralamış bulunuyordu.

Admiral Graf Spee'nin batırıldığı İngiliz gemilerinden Africa - Shell'in kaptanı olup diğer birçok İngiliz kaptan ve tayfası meydanında Alman ceb zırhlısında esir olarak bulunan Dome'in sonradan anlattığına göre, Alman zırhlısında sıralanarak akşamın karanlığında Montevideo bitaraf limanına ilticaya mecbur olması gösteriyor ki Admiral Graf Spee de zırh cihetiyle büyük tasarruflar yapılmış ve geminin ancak pek mahdud ve tehlikeli yerleri kâfi bir derecede zırhlanmıştır. O halde bu gemileri ağır muharebelere dayanabilecek tam zırhlılar adanmamışlardır. Süratleri de kruvazörlere nisbetle az (saatte 27 mil) olduğu için tam bir kruvazör değildiler.

Admiral Graf Spee'ye pervasız taarruz eden üç İngiliz kruvazöründen yalnız biri yani Exeter Alman ceb zırhlısı ile bir dereceye kadar harbedebilirdi. Çünkü tonajı 8390 olup 20,3 santimetrelilik 6 toplu mücehhezdi. Fakat su kesimi

ile kumanda kulesindeki zırh kalınlığı ancak 76 milimetre kadardı. Halbuki asıl zırhlılarda bu yerlerdeki çelik zırh kalınlığı 355 ilâ 431 milimetredir. Alman ceb zırhlıları ise zırhlı sınıftan oldukları için onların da zırh kalınlıkları bu rakamlara yakın raddelerde olmak gerekirdi. Bizim Yavuz esas itibarıyla muhafazalı kruvazör olduğu halde gene azami 270 milimetre kalınlığında bir zırh ile muhafazalıdır; fakat onun su hacmi 23,100 tondur. Onun için ona rahat rahat 10 aded 28 santimetrelilik ağır top yerleştirilebildiği gibi kâfi surette zırhlılabilmştir. Fakat artık anlaşılıyor ki 10 bin tona altı 28 santimetrelilik top yerleştirilebilmek ve üstelik gemiye 10.000 deniz mili ki büyük bir hareket siası vermek için zırhtan pek çok fedakârlık edilmiştir.

Bununla beraber Alman ceb zırhlısının zırhı ne olursa olsun herhalde Exeterden fazla idi. Top çapı cihetinde de ona üstün idi. O halde Admiral Graf Spee, kendisi fazla bir hasara uğramadan Exeteri muharebeden hariç kılması iktiza ederdi. Çünkü Ajax ile Achilles takriben 7000 tonluk ve azami 15 santimetrelilik toplarla mücehhez küçük kruvazörlerin hücumlarını defa kilyet edebilirdi.

O halde Admiral Graf Spee nasıl oldu da bu kadar çabuk tepelendi ve bitaraf bir limana ilticaya mecbur edildi?!. Bu sual aydınlanmak iktiza eder ise de bu hususta tam bir vuzuha yarayacak resmi delil ve vesikalara henüz malik değiliz. Bununla beraber şimdiden anlaşılıyor ki Alman ceb kruvazörünü, kendinden daha seri ve bu itibarla daha çevik fakat zırhca ve top çapınca daha hafif üç İngiliz kruvazörüne karşı müşkül ve as bir durumda bırakmış olan ehemmiyetli amillerden bir tanesi, mazot mevcudunun pek fazla azalmasıdır.

Fakat ne olsa görülüyor ki Admiral Graf Spee'nin muharebe günü için ve belki daha bir iki gün için mazotu vardı. Mazot fikdani nihayet Admiral Graf Spee'yi muharebeden menetmemiştir. Yakacak mayı yokluğu Alman ceb zırhlısını muharebeden sonra, karanlıktan istifade ederek dış denizlere açılmasına mâni olabildi. Alman ceb zırhlısı bütün gün ve akşama kadar harbetmiş ve o mazotsuzluktan değil, bizzat muharebede yaralanarak mağlûb olmuştur. Mazotsuzluğun, onun mağlûbiyetine değil, üç İngiliz kruvazörü tarafından yakalanmasına sebep teşkil etmiş olması pek mümkündür.

Admiral Graf Spee, eğer 13 Çarşamba sabahı La Plata sahillerinde bir Fransız ticaret gemisi olan Formose'ye, ağıl ihtimal ihtiyaçlarını temin kasdi'e, taarruz etme idi daha bir müddet dış denizler-

de seyrederek akın neticelerini arttıracaktı. Hattâ bazı İngiliz gazeteleri bu Fransız ticaret gemisinin, ona Cenubi Amerikan Rio de Janeiro sahilleri boyunca refakat eden İngiliz kruvazörü tarafından kurnazca bir yemlik olarak kullanıldığını dahi yazdılar.

Muharebe L6 Tanın askerî muharririnin anlatışına göre umumiyetle şöyle olmuştur: Hafif İngiliz kruvazörü Ajax Alman harb gemisini 13 Birincikânun Çarşamba günü fecir vakti görmüş ve keyfiyeti derhal telsizle Cenubi Amerika deniz fırkasına mensub diğer iki arkadaşı gemiye bildirmiştir. Maamafih Alman gemisinin kumandanı Langsdorff ilkönce saat 6 da Brezilya sularında gördüğü geminin Exeter olduğunu beyan etmişti. Pek az sonra diğer iki hafif İngiliz kruvazörü Ajax ve Achilles de Alman gemisinden görüldüler. Üç İngiliz harb gemisi Alman zırhlısından daha zayıf olmakla beraber saatte 32 mil yaptıklarından çok daha seri idiler. Bu sebeble ve bu suretle Exeter İngiliz ağır kruvazörü Alman ceb zırhlısını kendilerle Uruguay karaları arasına sürmeğe muvaffak olmuş ve buradan binlerce kişi muharebeyi seyredebilmiştir.

Mazot fikdani dolayısıyla denize açılmayan Alman harb gemisi kumandanına artık, 28 santimetrelilik 6 toplu üç İngiliz harb gemisinden en kuvvetlisi olan Exeter taarruzdan başka yapılacak bir çare kalamamıştı. Fakat bu gemi 20,3 santimetrelilik toplarla şiddet ve meharetle mukabele etti ve fevkalâde güzel atışı dolayısıyla Alman gemisinin baş tarafında, blokhavzında, su kesiminde öldürücü yaralar açabildi. Geminin 101 milimetrelilik zırhını delen bir mermi bir cephaneliği de infilâk ettirmişti.

Şüphesiz Exeter de ağır yaralar aldı ve süratini kaybetti, fakat harbe devam etti ve Alman ceb zırhlısına şimal yolunu kapadı. Hayli zedelenmiş olan Alman ceb zırhlısına hücum ederek hem kabilesinin işini bitirmek ve hem de Exeterin yükünü hafifletmek sırası artık küçük İngiliz kruvazörlerine gelmişti. Bunlar çıkardıkları dumana bürünerek bu işi fevkalâde bir meharetle cesaretle yaptılar ve Admiral Graf Spee'ye bir mil kadar sokularak ona iki yandan ve her birinin malik olduğu sekizer 15 lik ve sekizer de 10,2 lik toplarla hücum etmişlerdi. Exeter'deki uçak ta havalanarak Alman gemisi üzerinde pike ve hücumlar yapmıştı.

(Devami 11 inci sayfada)

İLÂN

Tahsilat Bay İBRAHİM BAKIRCININ 28.12.1939 tarihinden itibaren memuriyeti mizden ayrıldığını ve müessesemizle alakası kalmadığını ilân ederiz.

G. ve A. Baker Ltd.

İadîseler Karşısında

ÇABUK GİT

Yakından, uzaktan hepimiz hakında az çok malûmatım var.

Şimdiye kadar doğanlarımız arasında teşvil edilmiş olanların sayısı 1939 dur. Bir kısmımız 365, bir kısmımız da 366 gün yaşadıkta sonra ölüyoruz. Yerinize bir başkası doğuyor.

Aranızda çok hayırlılar dünyaya gelmiş, dünyadan gitmişlerdir. Onları her zaman hayırla anarız.

Gene aranızda çok hayırsızlara tesadüf edilmiştir. İnsan anarken tüyleri ürperir:

— Çok şükür gitti de dünya kurtuldu.

Denir.

— İnşallah o sonucudur. Onun gibisini bir daha görmeyiz.

Denir.

— Allah dünyayı beterinden esirgemiş!

Denir.

★

Müsecjel üç yüz otuz sekiz kardeşinizi bir yana bırakalım da biraz da senden bahsedelim.

— Metedecek miyim?

Asla!

Zemmedecek miyim?

Bu muhakkak!

Hani hatırlarsın değil mi? Tam üç

yüz altmış beş gün evvel, bir gece yarısında dünyaya gelmişsin. O gece ölen bin üç yüz otuz sekizinci kardeşin için:

— İyi ki gitti kurtulduk. Ve seni için:

— Çok şükür geldi diyorduk.

Meğer sen neymişsin, daha geldiğinin ayı geçmeden mahiyetin meydana çıktı. Bizde meşhur bir söz vardır:

— Sarımsağı gelin etmişler, kırk gün kokusu çıkmamış!

Derler, sen sarımsak kadar da olamadın.

Harb lâfile birlikte gelmişsin, dünyayı birbirine karıştırdın, Avrupada harb çıkardın, devletler mahvettin; babayı evlâddan; kadını kocasından ayırdın. Ve bu böyle devam ediyor.

Hele şu son yaptığına bak. Bizim canımız Anadolunun büyük bir kısmı harabeye döndü. Binlerce insan öldü, yüz binlerce insan yersiz yurtsuz kaldı.

İki günlük ömrün amma, ben bu ömrünü bile sarımsak görüyorum. İmkân olsa da bir an evvel seni dünya-dan defedebilsem.

Git, geri gelmiyeceksin, onu biliyorum. Fakat temenni ediyorum. Vadediyorum. Bu dünyaya senden sonra gelecekler sana benzemesinler.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?**Çok pahalı bir papağan**

Zengin bir Perulu, San Fransiskoya gitmek için ailesile birlikte bir vapura biniyor. Tam vapurun hareket zamanında papağanının unutulmuş olduğunu anlıyor. Hizmetçisini evine gönderiyor, va kaptana vapurun hareketini tehir etmesini, zarar ziyarı ödyeceğini söylüyor. Vapur, papağan getirilinceye kadar yarım saat geç hareket ediyor ve zengin 600 lira zarar ziyarı ödiyor.

Bir buğdayda 368 harf

Bir pirinç üzerine birkaç kelime yazan Çinliler pek fazladır. Fakat Japonlar bu işte Çinlileri geçmiştir. Bir tek buğday tanesi üzerine 368 harften mürekkebi bir duayı bir Japonlu muvaffak olmuştur.

On bir defa kamere seyahat

Amerikada uzun sene, tren posta memurluğu yapmış bir postacı, tekaüde sevkedilmiştir. Bu postacının postacılık hayatında katettiği mesafeyi hesaplamışlar, üç milyon kilometreden fazla tutmuş, yani kamere on bir defa seyahat etmiş kadar yol gitmiş.

Örümcek ağının sağlamlığı

Örümcek ağının her teli çok incedir ve inceliğine rağmen sağlam sayılabilir; çelik aynı incelikte bir tel haline getirilirse, örümcek ağı telinden daha sağlam olamaz.

GÖNÜLİSLERİ**Eğlencell bir Muhabere****Kaba bir erkek**

İzmirin Güzelyalından L. harfi ile başlayan bir imza altında bir genç kız mektubu aldım. Bu mektubu size de okutacağım. Aynen diyor ki:

— «Gönül işleri sütununda çıkan iki sivri elifin mektubu hoşuma gitti. Birincisine talibim. Bu iki sivri elifin en sivrisile muhabere etmek arzusunda yım. Mutabik kalırsak neticede hayat arkadaşları olabiliriz, bu yuvarlak dünyanın üstünde beraber yuvarlanırsınız. Biraz kendimden bahsedeyim: Boyum 1,65 tir, kumralım, kara gözlüyüm, elimden ev işi geldiği gibi, bisiklet, motör, otomobil kullanmak ta gelir. Bugün pişirdiğimi bugün yenilerdenim.

Size adresimi veriyorum, muhabereyi temin etmek sizin elinizdedir.

Orta tahsilim vardır, 18 yaşındayım, Fransızca bilirim. Sivri elifle muhabereyi temin etmenizi can ve gönül den dilerim.»

Okuyucumun bahsettiği iki sivri elifin mekubu hatırımdadır, benim de hoşuma gittiği için sütunuma aynen koymuştum, müşterek adresleri de vardı, İstanbul - Edirne şosesi üzerinde büyük kasabalarımızdan birinde oturuyordunuz, amma hangisinde hatırlamıyorum, mektubu saklamak âdetim olmadığı için yırttım, şimdi sivri elifler isterlerse bu «talib» in adresin kendilerine gönderirim, hattâ kısa yazmaları şartile muhabereye sütununda da yer verebilirim. Fakat ta bii bir netice çıkmasını beklemiyerek...»

Aybağına kadar cevap

Bayan «F. G.» ye:

Ay başına kadar cevap istiyorsunuz, iste ay başından evvel söylüyorum, tamamen haklısınız, ayrılmalıyınız, mahkemenin ilk celsesinde bulunmak mecburiyeti vardır, bana anlattıklarınızı hâkime de söylersiniz, müteakib celselerde vekil sizi temsil eder, maamafih uzun bir zamanı göze almazsınız.

TEYZE

E D E B İ Y A T

Bir mecmua nasıl çıkar?

(M. Turhan Tan) ın ve yeni bir şairin eseri etrafında düşünceler

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Sermayesi bulunur, matbaası temin edilir, yazarları seçilir. İş artık mecmua-yı çıkarmaya gelmiştir. İmtiyaz sahibi reklamları hazırlar ve yazı işleri müdürü kolları sıvar.

Oh! Yeni bir mecmua çıkıyordur. Hem bu, evvelce çeşid çeşidleri çıkan, batan, gene çıkan, gene batan mecmualardan olmayacaktır. Sermaye sahibinin itimadı var, yazı işleri müdürünün az çok tecrübesi var ve yeni muharrirlerin yeni san'atları ve gençlik ateşleri var.

Oh! En güzel mecmua çıkarmak... Duvarlarda afişler, gazetelerde ilânlar ve eski Babiâli yokuşunda heyecandan şişen göğüsler... San'at dünyasına yeni bir güneş doğacak!

Yeni bir güneş... Fakat?..

Bu «fakat» ten sonra dekorun arkasını çeviriyorum: Yeni bir mecmua çıkmıştır ve bu yeni mecmua ile beraber yeni gü-rültüler, anlaşamamazlıklar, kaptisler de almış yürümüştür. Ne gibi?.. Onu da, emektar bir muharririn hatırat levhasından çıkarayım.

Yeni çıkan mecmuanın şairleri, hikâyecileri en güzel yazılarını neşre başlamışlardır. Renkli bir ufuk karşısında -nuz. Bu böyle devam ederse edebiyat âleminde hakiki bir canlılık baş gösterecek.. İşte bütün ümidler, arzular bu ışık çerçevenin içinde ve dışında perçinlenmiş gibidir. Yalnız talih yardım ederse... Ve ne yazık ki talih bu defa da aksilik et -mege ve yeni çıkan mecmuanın üçüncü nüshasından itibaren acayib kaptisler -mevsimsiz rüzgârlar gibi - sağdan soldan esmeğe başlamıştır. İşte bazı tablolar:

Yazı işleri müdürüne tanımadığı bir genç bir mektub uzatır:

— Filân baydan..

— Kendisi gelmeyecek mi?.. Yazısının tashihini görmeğe...

— Hayır..

— Ya... Fakat kendileri söy'lemişlerdi de...

Yazı işleri müdürü mektubu açar ve şu satırları okur:

«Mecmuanın bu hafta kapak resmini beğenmedim. Siz vapur resmi koymuş -sunuz, bense yelkenliden hoşlanırım. Bu sebebden protesto eder ve sizdeki yazı -nın iadesini dilerim.»

Yazı işleri müdürü hayret içindedir. Fa kat naçar, istenilen yazıyı, dizilmiş oldu -ğu halde geri gönderir. Aradan iki hafta geçmiştir. Son nüshanın kapağına, son neşredilen bir kitabı münasebetle eski bir muharririn resmi konulmuştur. İşte bu resim de yeni bir protestoyu celbe -der. Mecmuanın başka bir genç yazarı -sı bir mektub gönderir. O da alâkasını kes -

mektedir ve sebep olarak ta kapağa res -mi konulan muharrirle merhum babası -nın vaktile otuz yıl evvel Sarafim çayha -nesinde münakaşa ettiklerini bildirmek -tedir.

Hasılı bu gibi protestolar ve yazıları geri istiyerek mecmualardan ayrılmalar sık sık olağan işlerdendir.

Bir başka tablo... Genç edebiyatçılar bir şiirin etrafında münakaşaya koyulur -lar, bu kafiye doğru değildir, hayır doğ -rudur diye... Nihayet içlerinden bir hi -kâyeci hepsinden ziyade sinirlenir:

— Mademki bu mecmuada kafiyesi bo -zuk şiirler yazılıyor, o halde ben burada artık çalışmam.

Ve sonra, selâm vermeden çıkar gider.

Tabloların sonu gelmez. Fakat bir ta -ne daha göstereyim:

Filân bay, hem bankacı, hem muhar -rirdir. Yalnız bir merakı hepsine, bütün işlerine galibdir: Yazısının bir mecmua -da muhakkak bir sayfaya, yahud iki say -faya müstakil olarak konulmasını ister. Fakat kabul mi?.. Yazısı bazan bir sayfa -dan fazla, yahud eksik gelir. Bazan da iki sayfayı taşar. Fakat siz, yazı işleri müdürü iseniz kasalarda olmanın huru -fatı bile icad ederek seksen sekiz punt -luk serlevhalar dizdirmeğe mecbursu -nuz, tâ ki o zatın yazısı bu'lanan sayfa -lara başka yazı girmesin! Peki amma, girerse ne olur? Ne mi olur? Bu mu -harrir de protestoyu çeker ve yazılarını geri alır.

İşte ben bildim bileli eski Babiâli yo -kusunda mecmualar böyle güçlülük çıkar -ve ekseriya satış azlığından ziyade bu ne -vi güçlülük yüzünden batar.

M. Turhan Tan'ın şairliği ve hafızası

Bu hafta içimiz sızılarak toprak'ara bıraktığımız M. Turhan Tanı bütün dost -ları gibi ben de severdim. Ölümüne onun için çok içim sızladı.

Kıymetli muharririn hayatı ve eserle -ri hakkında bu hafta gazetelerimiz bir haylice izahat verdiler. Ben bu fıkramda tarihçi şairin eserlerinden bahsedecek değilim. O eserleri benim kadar hepimiz hatırlarsınız. Çünkü merhum, yazılarını en çok okutan, okutmasını bilen bir mu -harrirdir. Ben yalnız onun şairliğine ve kuvvetli hafızasına birkaç satırla işaret etmek isterim.

M. Turhan Tan ismi bana, onun asıl is -mi olan Samih Fethi'yi unutturamaz. Çünkü bundan yirmi yedi yıl evvel ilk şiirlerimi neşrettiğim Rûbab mecmua -sında onun eski tarzda, fakat çok sağ -lam bir örüşle yazılmış şiirlerini zevkle okurdum. Fakat meğer üstad da benim o zamanki heveskârlık mısralarımı alâka

ile takib ediyormuşlar. Bunu birkaç yıl evvel neşrettiğim Hayalet isimli manzum piyesim münasebetile benim hakkımda yazdıkları bir yazıyı okuyunca öğren -dim. Bu yazılarında yalnız piyesimden bahsetmekle kalmıyor, benim Rûbab'da -ki şiirlerimden de mısralar kaydediyor -du. Bilhassa benim ismini bile unuttu -ğum «Buhayre-i Nur» isimli şiirimden kıt'alar hatırlamış ve bunları makalesi -nin içine sıkıştırılmıştı. İşte üstadın hafı -zası da bu kadar kuvvetli idi. Ben buna, kalbimde çok tatlı bir intiba bırakan bu hatıramla inananlardanım.

Yeni bir şiir kitabı:

Şehir

Genç bir şair, M. Hulusi Dosdoğru, çok zarif bir şekilde basılmış bir şiir ki -tabı neşretti: Şehir. Şairin ince bir hatı -rînaslıkla bana da yolladığı bu eseri dik -katle okudum. İçinde, cidden güzel ve yeni hayallerle süslenmiş parçalar var. Ya'nuz kullandıkları nazım şekli neden -se bana tam bir musiki hissi veremedi. Serbest nazımın bu şiirlerdeki kadar da -ğınık bir hal alması, öyle sanıyorum ki her şeyden evvel şiirdeki ahengi öldürüyor ve güzel bir buluşun arkasından kesik kesik başka kelimelerin dizilişi ritme de, manaya da bir aksaklık veriyor.

İşte bir misal:

Kopuk bir yanrak süsü,

Üzüntüsüyle,

Bir Bulutun örttüğü.

Ne güzel bir impresionizm! Bulutun örttüğü nedir?.. Şair bize bunu düşün -dürsün kâfi. Fakat o, bunu yapmıyor. Hem haya'imizin daldığı meçhulât âle -mini aydınlatıyor, hem de şiirin o mis -ralarındaki nefis melodiyi kıyıyor. İşte «Bir bulutun örttüğü» mısraından sonra alta alta dizdiği iki kelime:

Büyük.

Su...

Sonra düşen ahenkler de kulağa hoş gelmiyor:

Bir renk kaynaması

Işık hellâllaması

Var.

Son mısram tek heceden ibaret oluşu, birdenbire bir ses kısıklığı ile kulağa ha -zin geliyor.

Kafiye merakı çok garib fikir tedalle -rine de sebep olmuş:

Kırk.

Asırlık gözlerinden,

Sıyrılmadan yasını,

Yomasını...

Gibi...

Genç şair, «uryan ihtiras» diyor. Neden «uryan»? Çıplak kelimesi çok mu çıplak düşerdi?

Hele karınca'larla manavlar arasında (Devamı 10 uncu sayfada)

«Son Posta» nun zabıta romanı: 37

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMI

Sarı saçlı Rumun peşinde

Sokağa çıkınca serkomiser memnun bir eda ile sordu:

— Bir hissi kablelvuku bana artık ne -ticeye adamakılı yaklaştığımızı bildiri -yor. Sen ne dersin hocam?

Rıdvan Sadullah alay etti:

— Falcılıkla aram iyi değildir, Osman Bey.

— Yok, bu falcılık değil, hakikat gün gibi aşkâr. Bu Vafidis isimli serseri Ru -mun mücrim olduğuna şimdiden yüzde doksan kaniim...

— Pek acele verilmiş bir hüküm de -ğil mi? Deliller?

— İstediginiz kadar. Evvelâ isim mü -şabeheti; Vasko de Goma, Vafidis Gav -riyeloğlu... Sonra eşkal müşabeheti; iki -si de sarı saçlı ve uzun boylu... Kehribar ağızlık, Portekizli mühendis ile eski el -bise tüccarı Rumun aynı şahıs oldukları -nı isbat ediyor. Binaenaleyh mevcudî -yetine zaten hiç bir vakit inmadığım Portekizli mühendisi bir kalemde betra -raf edebiliriz.

— Peki ya mavi elmas?..

— İki şık var. Bu elmas ya mevcud -dur, yahud da değildir.

— Elmas mevcut olmazsa cinayetle -rin sebebi de ortadan kalkar.

— Nasıl kalkar, hocam? Raif Beyle şe -riki arasındaki kini unutuporusun? He -rifin işleri de pek kötü gidiyormuş.

— Bu kin katili Raif Beyin kardeşini öldürmiye ve zevcesini yaralamıya sevke -decek bir sebep diye öne sürülebilir mi?

— O halde mavi elmas mevcuddur, de -riz.

— Demek (General Ket Gart - Rüstem Paşa) hikâyesinin de doğruluğunu kabul ediyorsun?

— Evet, fakat İngiliz generalinin Por -tekizli bir varisi olduğunu kabul etmi -yorum. Vafidis bu mücevherin mevcud -yetini ve hikâyesini vaktile çok samimi olduğu Raif Beyden öğrenmiş olabilir. Şe -rîkinden kendisine karşı kuvvetli bir kin besliyerek ayrılınca, üstelik işleri de bo -zulunca bu mavi elması hatırlar ve faali -yete geçer. Aileyi bütün iç yüzü ile ga -yet iyi tanımaktadır. Necdetle, Raif Be -yin haberi olmaksızın idame ettiği dost -luk sayesinde günlük vukuattan da ha -berdar olmaktadır.

— Vaziyeti iyi kurtardın Osman Bey, ben de şimdi Necdet hakkında beslediğin şüphelerden vazgeçip geçmediğini sor -mıya hazırlanıyordum. Demek şüpheli -rin devam ediyor. E, devam et!

— Katil Necdetle vaki olan mükâle -meleri neticesinde Raif Beyi katle, zev -cesini yaralamıya muvaffak oluyor ve vaktile Raif Beye yaptığı gibi bir sefer de Necdete ihanet ederek cinayetleri ona yükletiyor. Malûm ya Vafidis'in de tipki

Necdetin kullandığı otomobil gibi bir oto -mobili var.

— Şu halde Necdet katilin Vafidis ol -duğunu biliyok. Bilseydi kendisini kur -tarmak için söylemez mi idi?

— Belki de biliyor da söylemiyor. Ben -ce ikisi şeriktirler ve Necdetin vaziyeti bu şirkette faka basmış bir ortak va -ziyetidir. Necdetin, meselâ Raif Beyin kardeşinin katline rol almadığı ne ma -lûm? Susmasını başka bir sebebe atfe -demeyiz. Vafidis'in de onsz iş görmüş olması imkânsızdır.

Rıdvan Sadullah sustu. Serkomiser hak veriyor mu idi? Onun noktai nazarı ne idi? Onları öğrenmek kabil olmadı. Dalgın bir vaziyette yürüyordu. Tabia -tini bildiğimiz için biz de bahsi kapat -mayı ve susmayı tercih ettik. Tabii ka -ranlıkta görmek imkânı yoktu amma, ha -na öyle geldi ki serkomiserin dudakla -rında mağrur ve muzaffer bir tebessüm dolaşmaktadır. Cinayet masası şefi, üs -tadı olan bu harikulâde adamı ilk defa iskât etmenin neş'esile kabına sığama -maktadır.

Bizim sokağın başında, taksi durak mahallinde tevakkuf ettik. Müddeiumu -mü muavini ayrılıp evine dönecekti. Genç adliyeciyi otomobile binerken ayaküstü yapılan müşavere neticesinde serkom -serin yarın sabah erkenden Vafidis'in pe -şine düşmesi ve akşamüstü bizim Mağ -kadaki apartımanda buluşup vaziyeti müzakere etmeğimizi kararlaştı.

— 10 —

Tuzak

Ertesi gün saat altıda serkomiserle müddeiumumî muavini beraberce çıkıp geldiler. Serkomiser memnun görünü -yordu. Yaptıklarını bir solukta hikâye etti:

— Bu Vafidis Gavriyeloğlu denilen herif hakikaten serserinin biri imiş. Bütün piyasa böyle söylüyor. Havyar Ha -nındaki yazhanesine gittim, kapı kilitli. Aylardanberi uğramıyormuş. Maamafih odanın kirasını muntazaman gönderiyor -muş. Komüsyonculuk falan yaptığı yok -muş. Herkes «böyle bir iş yapış mutlake haberimiz olur» diyor. Hülâsa piyasa kendisini şüpheli bir adam olarak görü -yor. Hiç bir işine yaramayan yazhaneyi elinde bulundurması da buna delil ola -rak sayılıyor. Maamafih tüccar ara -sında kazancının yolunda olduğu hakkın -da bir rivayet dolaşıyor. Dillerinin altın -da bir şey var amma bir türlü öğreneme -dim. Hiç biri sarı bir şey söyleyemiyor. Bundan 15 gün kadar evvel bunlardan biri Vafidis Osmanlı Bankasına para ya -tırırken görmüş. Yatırdığı para 30-40 bin lira varmış.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 46

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Hayırl! N. markalı bir pantantif..

— Parmağında?..

— Pırlanta bir yüzük. Tek taşlı. İçinde (N. D.) markasile «1933» tarihi yazılıdır.

— Niçin bunları daimî şekilde taşırdı?

— Bunların ikisini de annesinin eski sistem mücevheratından bir kısmını boz -durarak yaptırdığım için daima taşımamı -nı ben arzu etmiştim. Bilâhare onda da itiyad haline geldi.

— Teşekkür ederim Bay Daniş; gide -bilirsiniz...

Zaten vazih olan vaziyet büsbütün ta -vazuh etmişti. Kızın aklı selimi hissine galebe çalar gibi olmuş olacak ki düğün -den ayrılırken Haşmet Güneşe «sana söy -liyeceklerim var» demiş ve sözlerine vu -zuh vermemiştir. Parkta buluştukları za -man Haşmeti yeise ve kıskançlığa dü -ğürecek bazı şeyler söylemişti. Haşmet te kendisinden uzaklaşacak bir saadeti baş -

kasına da yaratmamak için bu cinyeti ir -tikâb etmişti.

Bunları olduğu gibi anlatsa mahkeme belki bir tahrik, bir baş dönüşü; ne bi -leyim, hafifletici bir sebep görebilirdi. Fakat Haşmet Güneş:

— Ben öldürmedim!

Den başka hiç bir şey söylemiyordu.

Jandarmaya ve polise birer müzekkere yazarak «N.» markalı pırlanta işlemeli bir pantantifle içinde «N. D.» markalı ve «1933» tarihi bulunan tek taş bir pırlanta yüzüğün her yerde ve bilhassa cinayet mahalline yakın yerlerde, lüzumu takdi -rinde, şüpheli görülecek toprak kabartı -larını kazmak suretile, aranması ve pan -tantifle yüzüğün evsaf ve eşkalı hakkın -da icab eden mahallere malûmat verilme -si lüzumunu bildirdim.

Artık yapılacak iş kalmamıştı. Evrakı, iddianamemle beraber Ağırceza mahke -mesine tevdi ettim...

Mahallî gazeteler bu cinayetin taf -silâtile dolu oldukları ve günlerdenberi hâdis e etrafında muttasıl neşriyat yap -tıkları için halk vak'a ile pek ziyade alâ -kalanmıştı. Gazetelerin bu husustaki ya -zılarını ve muhabirlerin hususi tahkik -lerine aid malûmatı ben de dikkatle ta -kib ediyordum. Birçok vak'alarda bir gazete muhabirinin yakaladığı ipucu ad -liyeciyi aydınlığa götürmüştür. Mesleğine âşik muhabirlerin, bu gibi vak'alarda, bir dedektif hassasiyetle çalıştıkları bence meçhul değildi. Hüviyeti halkça bilinmiyen muhabir, en umulmadık yer -lere dalıp çıkarak ve her sınıf halkla te -mas ederek umumî kanaatten bir netice istihsal edebilirdi. Hattâ çok temasın ya -ratıldığı imkânlar içinde eline kuvvetli de -liller de geçirebilirdi. Bu sebeble mat -buatın neşriyatını ihmal edemezdim.

Hâdiseyi muhtelif safhalarından tahlil eden gazeteler dönüp dolaşarak benim

fikrime geliyorlardı. Muhakemeden bir gün evveline kadar bu yazıları harfi har -fine okuduktan sonra gazetelerin şehir muhabirlerini toplu olarak davet ettim. Meslek aşkile sabahtan akşama ve ak -şamdan sabaha kadar didinen bu feragatli ve kıymetli gençlere kahve söyledim, si -gara ikram ettim.

Sonra sözü hâdiseye getirdim. Bütün ciddiyetimle:

— Arkadaşlarım; dedim, gazete hal -kın gözü, kulağı ve dilidir. Gazete, ileri camianın medeniyet dünyasına karşı yük -seltilmiş hürriyet bağıdır. Matbuatı esir olan memlekette hürriyet olmaz. Gazete -tesiz hür bir memleket olabileceğini akıl kabul edemez. Hürriyetle gazete iç içe -girmiş tek varlıktır. Cümhuriyet hükü -meti matbuata karşı azamî itimad, em -nietet ve hürmet besler. Bilmukabele ga -zetelerimizin de vatan ve millet bahsin -de eşsiz bir vatanperverliğin harareti içinde bulduklarını mefharetle görü -lmektedir. Memleketimizde bir tane bile zümre gazetesi yoktur; hepiniz millet ve memleket gazetesisiniz. Bu itibarla si -zine açıkça hasbihal edebilirim:

Zavallı Necâ 'anın nalçalı bir kün -dura altında ezilmiş bir gül goncası gibi nasıl solup gittiğini hepiniz biliyorsunuz. Memleketin en güzel, en kibar, en na -muslu, en masum bir kızının bu feci a -kibeti karşısında âmme vicdanı sızla -mıştır.

(Arkası var)

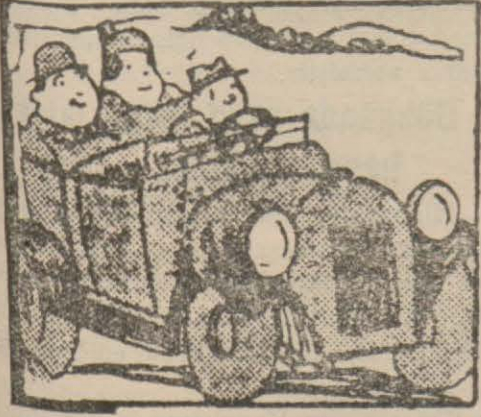

HİKÂYE

Şişmaner ailesi

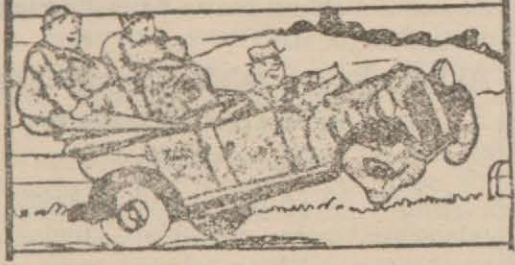
Şişmaner ailesi iki kişiden ibaretti. Bay Şişmaner, ve bayan Şişmaner. Şişmaner soyadını almalarının sebebi her ikisinin de pek fazla şişman oldukları dandı ve ikisi de en zayıf zamanlarında bile yüzer kilodan aşağı düşmemişlerdi. Bay Şişmaner, ve Bayan Şişmaner otomobile gezmekten çok hoşlanırlardı. Fakat onların otomobile binmeleri oldukça mühim bir mesele idi. Öyle ufak tefek otomobillere pek sığmazlardı. En büyük olanı seğerler, onabinerlerdi. Fakat gene güçlük vardı. Çünkü otomobilin basamağına ayaklarını bastıkları zaman basamağın kırıldığı bu yüzden otomobil sahibine basamak tamiri için bir çok para vermek mecburiyetinde kaldıkları vakidi. Esasen onları taşıyan şoförler, daha uzaktan görünce, tek onları otomobile almamak için hareket edip uzaklaşıyorlardı. Fakat ne olsa her ikisi de otomobile binmek zevkinden kendilerini mahrum edemiyorlardı.

Bir gün gene bay ve bayan Şişmaner, bir otomobil gezintisi yapmak emelile evlerinden çıkmışlar, otomobil durağına gitmişlerdi. Tesadüfen üstü açık ve oldukça büyük bir otomobil durakta duruyordu. Şoförü bay ve bayan Şişmaneri tanıyordu. Bu yüzden otomobile hareket ettirip uzaklaşmadı. Şişmanerler memnundular. Şoföre şehir haricinde bir gezinti yapmak istediklerini söylediler. Şoför otomobilin kapısını açtı. Bayan Şişmaner, güçlükle içeri sığdı, arkadan da bay Şişmaner girdi. Yanyana oturdular. Dört kişiyi bol bol alacak otomobilde, bay ve bayan sıkışık bir vaziyette kalmışlardı.

amma, gene memnundular. Çünkü ne olsa otomobile binmişlerdi.

Otomobil hareket etti. Evvelâ şehrin sokaklarından geçti. Sonra şehir haricine çıktı. Oldukça süratli ilerliyordu. Şoför bir ara dalgınlığa düşmüştü. Önde bir ağaç olduğunu göremedi. Otomobil ağaca çarptı, iki ön tekerleği kırıldı, lastikleri patladı. Ne şoföre ne bay, ne de bayan Şişmanere bir zarar gelmemişti amma, Şişmanerlerin zevkleri yarım kalmıştı. Daha otomobil gezmesine doymadan otomobilden inmek hiç işlerine gelmiyordu. Üstelik şehir kadar yaya dönmek mecburiyetinde i-

diler ki; bu onların yapabilecekleri şey değildi. O ana kadar bu kadar uzun mesafeden yaya olarak bir kere bile yürüdükleri olmamıştı.

Şoför, bay ve bayan Şişmaner uzun uzun düşündüler. Nihayet şoför bir çare buldu:

— Siz otomobilin çamurluğuna otursunuz!

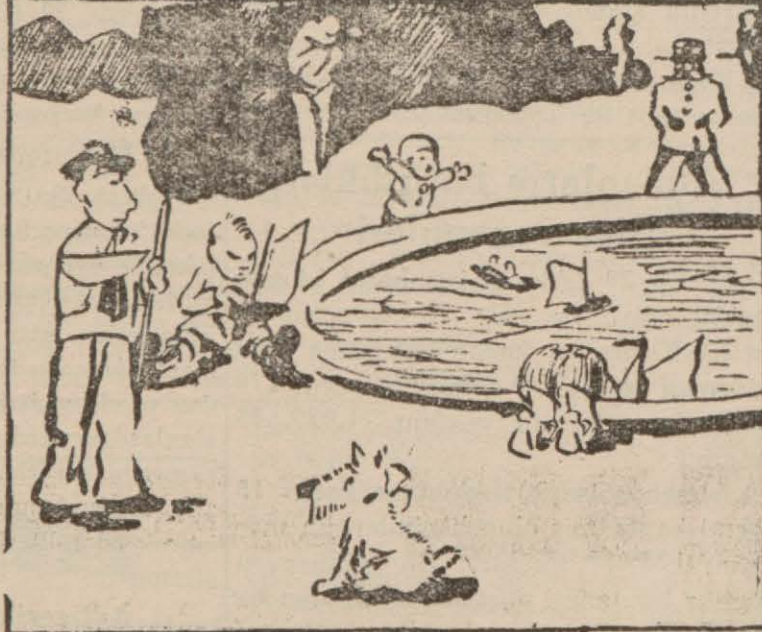
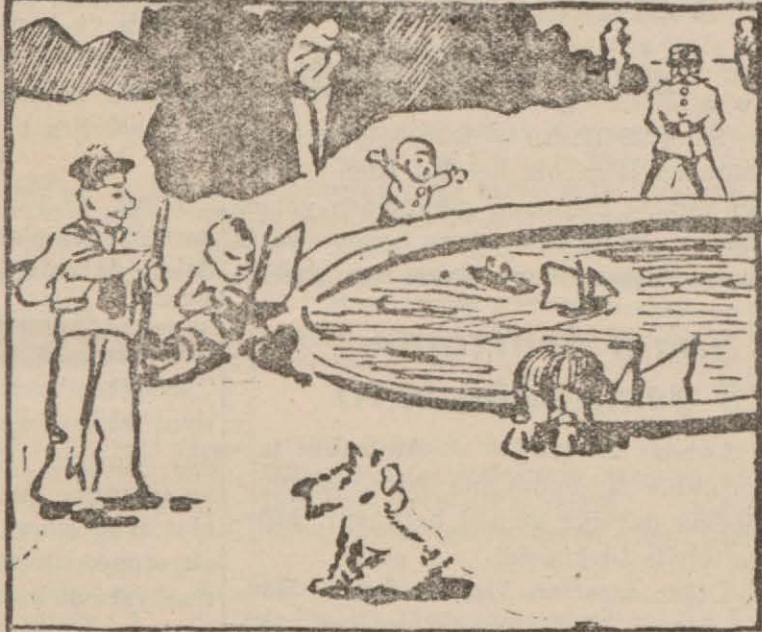
Dedi. Bay ve bayan Şişmaner otomobilin çamurluğuna oturdular. Onların çamurluğuna oturmalarıyla otomobilin ön tekerleklerinin havaya kalkması bir oldu. Hattâ şoför de yerine oturduğu halde otomobilin ön tekerlekleri yere inmedi. Şoförün de istediği bu idi. Arka tekerlekleri harekete getirdi. Ve otomobil kırık ön tekerlekler havada ilerlemeğe başladı.

Yeni Bilmecemiz

Yeni bilmecemizi halletmek çok kolaydır, fakat çok kolay olmasına rağmen dikkatli olmanız için güç olacaktır.

Çünkü:

Yukardaki resimle aşağıdaki resim bir bakışta tamamiyle birbirinin aynı görünür. Böyle görünmelerine rağmen aralarında ayrılık vardır. Yukardaki resim asıl olandır, ve doğrudur. Aşağıdaki, bir yerde bir noksanlık vardır. İşte size düşen iş, aşağıdaki resimde eksik olanın ne olduğunu bulacaksınız. Eğer bunu bulursanız resmi gazeteden kesin, ve eksikliğin ne olduğunu bir kâğıda yazıp resimle beraber bize gönderin. Doğru bilenlerden bir kişiye bir kilo çikolata, iki kişiye birer ceb projektörü, iki kişiye birer Şirley albümü, ayrıca elli kişiye de gayet güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür.

Çocuklar,

Elbette siz de duymuşsunuzdur. Yurdumuzun bir kısmında bir tabiat hâdisesi, büyük bir felâkete sebebiyet verdi. Orta ve şarki Anadolu'da kuvvetle hissedilen zelzele, birçok şehirleri, köyleri harab etti. Binlerce yurddaşımız öldü. Yüz binlerce yurddaşımız bugün aç ve çıplak, evsiz, barksız kaldılar. Onların yardımına hükümet ve Kızılay koşuyor. Fakat biz de yardıma borçluyuz, biz de onlara bir şey verebiliriz. Nihayet az da olsa, azların birikmesiyle toplanacak yekûn, yaralarını saracak birer sargı, karlı kışta açlık kâlanlara birer battaniye olabilir.

Çocuklar,

Bir günlük gündeliklerinizi onlar için ayırın, isterseniz gazetemiz vasıtasıyla, isterseniz kendiniz doğrudan doğruya, Büyük Millet Meclisinde teşekkül eden milli yardım komitesine gönderilmek üzere en yakın Kızılay merkezine bir makbuz mukabilinde veriniz.

Koparılan baş

Yaramaz Ersan yaramaz olduğu kadar da zeki, zeki olduğu kadar da şarkı söylemeye kabiliyetli bir çocuktur. Mektedirden çıkar çıkmaz hemen şarkı söylemeye, ıslık çalmaya başlardı.

Bir gün gene mektebden çıkmıştı. Bir duvar dibinde durmuş, ıslık çalıyordu. Durduğu duvara pek yakın olan ev Bay Hüsameddinindi. Bay Hüsameddin, pencere önünde oturmuş gazete okuyordu. Ersanın ıslık sesini duydu:

— Bu çocuk ta bana

rahat gazete okutturmayıacak!

Dedi. ... Fakat ben gazetem rahat rahat okumak çaresini bulurum.

Gazeteyi bıraktı. Evine girdi. Bastonu portmantoda asılı idi. Onu oradan aldı, pencerenin önüne yaklaştı.

Ersan gene aynı yerde duruyor, gene ıslık çalıyordu. Bay Hüsameddin bastonu pencereden dışarı uzattı. Ersan onun ne yaptığını görmüyordu. Bastonu havaya kaldırdı ve Ersanın başına indirdi.

Ersanın başı çok acıdı: — Aman! diyerek yere yuvarlandı, ve o zaman acıdan yerden kalkamadı, Bay Hüsameddin o kadar insafsızca vurmuştu ki, Ersanın başında kocaman bir şiş hâsıl olmuştu.

Ersan hem canı yanıyor, hem de düşünüyordu. Kendi kendine:

— Ne olsa ben bunun acısını çıkarırım, hem de çok zaman geçmedim.

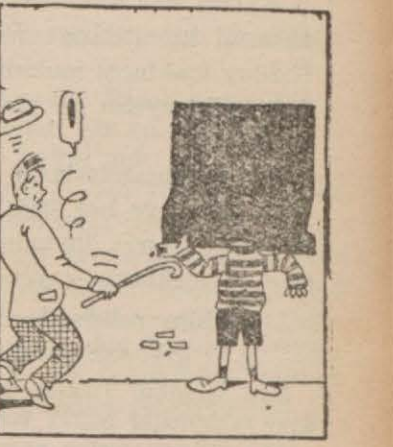
Biraz sonra Bay Hüsameddin evinden dışarı çıkmıştı. Ersan da onun evden çıktığını görmüştü.

Ersan değneklerden kendi boyunda bir manken yaptı ve elbiselerini bu mankene giydirdi. Mankenin başı yoktu. Mankenin başı olmaması Ersanın işine yarayacaktı. Düşündükçe katıla katıla gülüyor, Bay Hüsameddinden alacağı intikamdan hoşlanıyordu.

Pencereden Bay Hüsameddinin evine atladı ve mankenin tam arkasında durdu. Ersanın başı mankenin başı gibi görünüyordu. Bay Hüsameddin evine gelirken gördü: — İşte, dedi, gene o ıslıklı pencerenin önünde; bir kere daha haddini bildireyim!

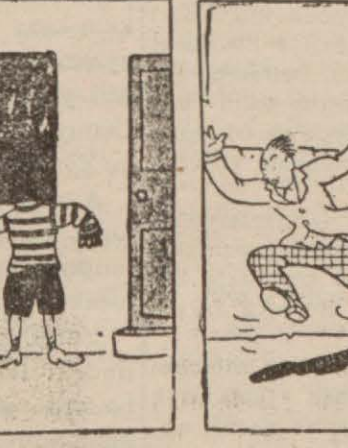

Bay Hüsameddin elindeki bastonu olanca hızıyla salladı. Fakat onun bastonu pencerenin önündeki ıslık çalan çocuğa dokunmadan çocuğun başı kopmuş, vücudu ayak üstünde kalmıştı.

Bay Hüsameddin şaşırılmıştı. Bu ne hâdi. Başını kendi mi koparmıştı?

Koparılmış baş, vücudün eli hiza-sından bağardı: — Vücudümden beni sen kopardın!

Bay Hüsameddin korku içinde kaçarken Ersan da pencereden dışarı çıkıyor ve kâhkahıyla gülüyordu.

Bay Tekin ava merak etmişti. Fakat avda ne gördüğü bir tavşanı vurabiliyor.

Ne de bir kuşu, Bay Tekin bu yüzü. Elini şakağına den çok üzülmüş koyup acı acı düğünmüştü.

Çünkü nişan alıp çiftesini boşalttığı tavşanlar, kuşlar karşısında duruyor, ve hepsi de.

Sanki kâhkahıyla gülüyor gibi bir hal alıp Bay Tekinin beceriksizliğiyle eğleniyorlardı. Bay Tekin artık av avlamayacağını anlamıştı.

Düşüne düşünene evine döndü, evine döner dönmez duvara çivili saate baktı.

Bay Tekinin duvara çivili saati bir guguklu saati. Her saat başında yapma bir kuş:

— Guguk guguk diye bağırırdı. Gene göründü:

— Guguk guguk! diye bağırırdı. Bay Tekin bu sefer çok hiddetlendi.

— Bu da mı benimle eğleniyor, nişan aldı, tetiği çekti.

Avda tavşan, kuş vuramıyan Bay Tekinin nihayet yüzü gül-müştü. Çünkü o evindeki guguklu saatin.

— Guguk, guguk! diye bağırarak yapma kuşunu vurmuştu.

Istanbulun ilk yardımı bugün "Dümlupınar" vapur ile gönderiliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vali Muavini Hüdaî ve Halûktan mürekkep bir heyet İstanbul vilâyeti millî yardım komitesi olarak teşekkül etmiştir.

Kazalarda da kaymakamların reisliği altında beşer kişilik heyetler meydana getirilmiştir.

Komite hergün vilâyette toplanacak, meaisine devam edecektir. Birçok müesseseler ve vatandaşlar vilâyete müracaat etmekte, zelzele felâketzedelerine teberürde bulunmaktadır.

İstanbul vilâyeti felâketzedelere ilk yardım olmak üzere bugün Dümlupınar vapur ile Ordu ve Giresuna iki sihiye ekipi, çadır, kahve, şeker, çay, muhtelif yiyecekler vesaire göndermektedir.

Bu hususta İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfî Kırdar bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Felâket hepimizce malumdur. İstanbul halkı her şeyde olduğu gibi bu işde de büyük vatanperverliğini gösterecek, yardıma koşacaktır.

İlk yardım olmak üzere yarın felâketzedelere yiyecek, giyecek göndermekteyiz. Bunlar yarın (bugün) kalkacak Dümlupınar vapur ile Giresun ve Orduya sevk edilmektedir.

Komitenin tebliği

Komite namına Vali tarafından resredilen bir tebliğde deniliyor ki:

«Komitemiz asil vatandaşlarımızın her zaman gösterdiği yüksek hassasiyet ve vatanperverliklerinden emin olarak bugünden itibaren maruf tüccarları ve müesseselerine vilâyetteki komiteye davet etmiştir.

Ayrıca her vatandaş bulunduğu muntakanın komitesine müracaat ederek Kızılay makbuzu mukabilinde nakten olduğu gibi aynen de yardımda bulunabilecektir.

Bütün vatandaşların kış ortasında açlıkta kalan ve her şeye muhtaç bulunan felâketzedelerin imdadına yarış edersine koşacaklarını gayet tabii buluyoruz.»

Mühim miktarda yiyecek ve giyecek gönderiliyor

Dün İstanbul Ticaret Odasında şehrinizdeki sanayiciler büyük bir toplantı yaparak nakli ve aynı yardım yapmağa ve bunun en geniş bir mahiyette olmasını kararlaştırmışlardır. Çünkü toplantıda giyecek ve yiyecek maddeleri istihlal eden fabrika ve imalat hanelerden kunduracılar kooperatifi 3000 çift ayakkabı, lüştik fabrikaları 3000 çift lüştik kaşık, Çapamarka firması 1500 liralık çorba komprimesi, sabun fabrikaları 14.000 kilo sabun, tahanelve ve çikolata fabrikaları 16.000 kilo helva, konserva fabrikaları ilk parti olarak 2000 kutu konserva, keten ve kendir fabrikaları 1 motor ip, makarna fabrikaları 6500 kilo makarna, Karamürsel fabrikası ilk parti 250 battaniye, değirmenler 500 çuval un, idrofil pamuk fabrikaları 200 kilo sarı pamuğu, Bahariye mensucat fabrikası 250 kilo kalın şayak, Deftardar dokuma fabrikası 250 metre beyaz kalın bez. Bu eşya bugün saat 10 da Ordu ve Giresuna hareket edecek olan Dümlupınar vapur ile gönderilecektir.

Fanilla, çorap ve trikotaj fabrikalarından da bir komisyon taahhüd ettikleri pamuklu ve yün eşyası toplamak için geç vakte kadar faaliyet sarfetmişlerdir. Bu eşya da aynı vapurla sevk edilecektir.

Bugün de fabrika ve imalâthane sahipleri gene Ticaret Odası salonunda toplanarak aynen gönderilmesi daha faydalı olacağı anlaşılan maddeleri aynen vermek kararını ve miktarlarını bildireceklerdir. Pazartesi günü de demir, çimento vesaire gibi aynen yollanması faydalı veya mümkün olmayan iş, fabrika ve imalâthane sahipleri de bir toplantı yapacak ve bunlar da nakdi yardım miktarlarını tesbit edeceklerdir.

Bu hususta Sanayi Birliği umumî kâtibliği büyük bir mesal sarfetmektedir. Diğer taraftan ithalât ve ihracatçı tüccarlar, malli müesseseler, şirketler ve şehrimizdeki büyük ticaret firmaları mühim nakdi yardımlara başlamışlar ve mühim miktarlar tesbit etmişlerdir.

Bu arada takas heyetinden geçecek ticari muamelelerin 15 gün için binde bir nisbetinde bir yardım harcı alınması kararlaştırılmıştır.

Dün Ticaret Odası meclisi de Odanın yapacağı yardım miktarını 10.000 lira olarak tesbit etmiştir. Oda memurları da maaşlarının yüzde beş nisbetinde yardımda bulunmağa kararlaştırmışlardır.

Alınacaklar kısa bir müddet zarfında İstanbul yapacağı nakdi ve aynı yardımın 1 milyon lirayı bulacağını tahmin etmektedirler.

Resmî ve hususî müesseselerde yardım faaliyeti

Şehrimizdeki hususî müesseselerde, bütün resmî dairelerde de zelzele felâketzedelerine yardım maksadıyla, faaliyete geçmiştir.

Bu arada İstanbul adliye dairelerinde yar-

dim için hazırlıklar başlamış, Tıbbî Adli müessesesi mensupları aiddatlarından yüzde ikisini felâketzedelere vermeğe karar vermişlerdir.

Münakalât ve Muhaberat Vekâleti de dün kendisine bağlı dairelere gönderdiği bir emirde, felâkete uğrayan vatandaşlara mümkün olan yardımın temini hususunu bildirmişdir.

Mekteplerde komiteler teşekkül ediyor

Mekteplerde de yer yer komiteler teşkil edilerek felâketzedelere yardım etmek üzere faaliyete geçmiştir. Beyoğlu 12 nci ilköğretim okul talebelerinden 5 kişilik bir grup dün Kızılay İstanbul müesseseliğine gelmiş, topladıkları 12 lira ile muhtelif yiyecek ve giyecek eşyayı vermişlerdir.

Bundan başka Üniversite talebelerinden bir grup da aynı maksadla aynı Kızılay şubesine gelmişler, talebe arasında topladıkları mühim bir miktar meblâğı yatırmışlardır.

Ayrıca, muhtelif cemiyetler ve cemaatler de Kızılaya müracaat etmekte, para vesair yiyecek ve giyecek getirmektedir.

Evveldi gün İstanbul Kızılay müesseseliğine 11.700 liranın zelzele felâketzedeleri için teberür edildiği tesbit edilmiştir.

Bundan maada 9 büyük balya muhtelif eşya da getirilmiştir. Bu eşya arasında, palto, battaniye, kasket, kazak, çorap, yün fanilla ve iç çamaşır da bulunmaktadır.

Kız iliselerindeki talebeler de evlerinden getirdikleri bu nevi eşyayı Kızılaya götürüp teslim etmektedirler.

Dün Kızılaya 15 bin lira verildi

Dün de Kızılaya gerek para, gerekse eşya vesaire vermek üzere müracaat edenler mühim bir yekûna balığ olmuştur.

Dün akşam geç vakte kadar yatırılan paranın 15 bin lirayı bulduğu öğrenilmiştir.

Kızılay, gelen eşyaları da ambalaj yaparak zelzele muntakasına göndermek üzere hazırlamakta ve hazırlananları posta ile göndermektedir.

Kızılaya yulbaş biletinden tam bilet alan ve renkler de bulunmaktadır. Dün bu cümleden olarak Eminönü Kızılay şubesine 4 tane tam bilet verilmiştir.

Unive siteli kızlar felâket muntakasına gitmek istiyorlar

Üniversite profesör ve talebeleri dün felâketzedelere dağılmak üzere aralarında sekiz bin lira toplamışlardır. Ayrıca profesör ve talebeler yedik elbiselerini felâketzedelere vermişlerdir. Doktor profesörlerle Tıp talebesi, Üniversiteli kızlar felâket muntakasına gitmek, hasta ve yaralılarla meşgul olmak üzere hükûmete müracaat etmişler, müsaade istemişlerdir.

Kızılay şubeleri her türlü yardımı kabul ediyor

Türkiye Kızılay Cemiyeti Eminönü kazasından: Türkiye Kızılay Cemiyeti Eminönü kaza şubesi Erzincan ve havâlisinde hadis olan zelzele felâketi dolayısıyla yardıma koşacak hayır sahiplerinin teberürlerini aşağıda yazılı adreslerde kâin kaza ve nahiye merkezlerinde kabul eylemekte ve zelzele muntakasındaki en âcil yardımları icraya başlayan Kızılay Cemiyeti umumî merkezine günü-gününe göndermektedir.

Ayrıca zelzele havâlisindeki yurddaşların muhtaç olabilecekleri yeni ve kullanılmış her türlü eşya şeklinde vaki olacak teberürler de kabul edilecektir.

Yurddaşlarımızın nakid ve eşya şeklindeki teberürlerini aşağıda yazılı mahallere göndermelerini veya makbuz mukabilinde alınmak üzere kaza merkezine telefonla haber vermelerini rica ederiz.

- 1 — Kaza merkezi, Sirkeci Liman Han birinci kat (Telefon 21035).
- 2 — Alemdar nahiye merkezi, Alemdar Soğukçeşme Alayköşünde.
- 3 — Beyazıt nahiye merkezi, Veznedar Malûlgaziler Cemiyeti bitişiginde.
- 4 — Küçükpazar nahiye merkezi, Unkapanı Zeyrek caddesi No. 24.
- 5 — Kumkapı nahiye merkezi, Kumkapı Nişancada C. H. P. nahiye merkezinde.
- 6 — Çarşı nahiye merkezi, Kapalıçarşı içinde.

Kızılay Alemdar nahiyesi başta Cümhuriyet Halk Partisi reisi, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Alemdar Spor birliği reis ve azaları olduğu halde muntakası dahilindeki hayırsever yurddaşların yardım ile önümüzdeki 31.12.939 Pazar günü kendi mahallelerindeki dükkân ve evleri ziyaret ederek halkımızın zelzele felâketzedelerine yardım vazifelerini kolaylaştırmak üzere teberürlerini kabul edeceklerdir.

Yılbaş eğlenceleri geri bırakıldı

Yılbaşında hayır cemiyetleri tarafın-

Son Posta

Bir yardım listesi açtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Robert Behar ve Avram	Lira	Kr.
Eskenazi	25	
Hakkı Tuzlu	1	
Cafer Bilen	1	
Vitali Hason		50
Kâtib Yusef Habib	1	
Yakub Abukan	2	
Vitali Baruh	50	
David Maya	50	
Abert Franko	50	
Jak Benbasat	50	
Yekûn	802	50

Zelzele felâketzedeleri için yardımda bulunmak istiyebilecek yurddaşlara bir kolaylık olmak üzere gazetemiz tarafından da bir yardım ve teberür listesi açılmıştır. Yurddaşlarımızın idaremize yollayacakları veya getirecekleri paralar, Büyük Millet Meclisi tarafından teşkil olunan Millî Yardım Komitesi emrine tahsis edilmek üzere Kızılay Cemiyetine yatırılacaktır. Evvelki yekûn ile beraber dünkü teberürüati yukarıda görüyorsunuz.

İngilterede şeker ve et vesikaya tâbi

Londra 29 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, İngilterede şeker istihlakî vesikaya tâbi tutulacaktır. Herkes haftada 300 gram şeker alabilecektir.

Keza et de vesika ile alınacaktır.

Karadenizde fırtına tekrar şiddetlendi

Sinop 29 (A.A.) — Dün öğleden sonra buradan İstanbula hareket eden Güney-su vapuru fırtınanın şiddetinden yoluma devam edemiyerek tekrar hımanımıza iltica etmiştir. Fırtına devam etmektedir.

Şimal denizinde 3 gemi daha battı

Londra 29 (A.A.) — Amirallik tarafından bildirildiğine göre, «Lochdoom» devriye gemisi batmıştır. Mürettebatı 14 kişi idi.

Diğer taraftan Danimarkanın Hanne vapuru bir mayne çarpmış ve İngilterenin şimali şarki sahillerinde batmıştır.

Keza Moortoft vapuru da 13 kişilik mürettebatı ile kaybolmuştur.

Almanların batırıldıkları ticare gemileri

Berlin 29 (Alman istihbarat bürosu tebliği ediyor) :

20 İkkânuna kadar batırılmış olan düşman ve bitaraf gemilerin adedi 279 olup hacimlerinin yekûnu 1.029.635 tondur.

Almanya ise 20 İkkânuna kadar 18 gemi kaybetmiş olup hacimlerinin mecmu 128.689 tondur. Bu gemilerden yalnız bir tanesi düşman tarafından batırılmıştır. Diğerleri kendi mürettebatları tarafından batırılmıştır.

İtalya İmparatorluğunun nüfusu

Roma 29 (A.A.) — İtalya İmparatorluğunda ilk nüfus tahririnin 1941 de yapılacağı bildirilmektedir. İstatistik enstitüsünün hesaplarına göre halihazırda İmparatorluğun nüfusu 85 bucek milvondur. Bunun 44 bucek milyonunu İtalyada yaşayanlar teşkil etmektedir.

dan verilecek balo ve konserler zelzele felâketi dolayısıyla geri bırakılmıştır. Hususî müesseseler tarafından tertib edilen eğlencelerin de aynı teessürden dolayı Ankara da olduğu gibi bu müesseseler tarafından geri bırakıldığı memnuniyetle haber alınmıştır.

Radyolin sahiblerinin teberürü

Radyolin dış macunu sahipleri Cemil ve Necib biraderler zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere Kızılay Cemiyetine nakden yüz lira ve ayrıca 500 lira kıymetinde on bin adet Gripin teberür etmişlerdir.

Türk milleti büyüklüğünü bir daha gösteriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hastane, röntgen cihazı, dahil ve intanî laboratuvarlarla mücehhez ve icabında sarf hastahklarla da mücadele etmek için tertibatı havidir.

Hastane treninde ihtiyaca kifayet edecek muhtelif mütehasşislar meyanında Bursa mebusu operatör Dr. Sadi Konuk, Edirne mebusu Dr. Fatma Mamik ve Erzincan mebusu eczacı Salih Başotağ ta bulunmaktadır.

Ankara hukuk talebesi yemeklerinin birer kabını felâketzedelere tahsis ettiler

Ankara, 29 (A.A.) — Hukuk Fakültesi talebeleri bugün yaptıkları toplantıda hareketiarz felâketzedelerine geniş miktarda yardımlarda bulunmak için bazı kararlar almışlardır. Bu arada leyfl Fakülte talebesi kendilerine verilen yemeklerin birer kabının ve gene Fakülte tarafından kendilerine yapılan masrafların bir kısmının bu felâket gören kardeşlerimize ayrılmasını Fakülte idaresinden rica etmişlerdir.

İzmirde nişan yüzükleri de veriliyor

İzmir, 29 (Hususî) — Halkımızın felâket karşısında gösterdiği fedakârlık tasavvurun fevkindedir. Genç kızlar, kadınlar nişan yüzüklerine, iç çamaşırlarına varınca kadar Kızılaya teberürlerde bulunmaktadır.

Edirne

Edirne 29 (Hususî) — Valimiz Feridun riyasetinde toplanan komisyon Erzincan felâketzedelerine ilk anda 3500 lira temin etmiştir.

Çanakkale

Çanakkale 29 (Hususî) — Halkevini de vali ve komutanın iştirakile yapılan toplantıda felâketzedelere yardım faaliyeti başlamıştır. Bir saat zarfında 1000 lira toplanmıştır.

İzmitte

İzmit 29 (Telefonla) — Valinin riyasetinde toplanan komite felâketzedelere 5 bin lira temin etmiştir.

Ankara'nın teberürü

Ankara, 29 (Hususî) — Vali Nevzad Tandoğanın reisliğinde Ankara vilâyeti millî yardım komitesi Ankara da teşekkül etmiştir. Komite faaliyette sevk ve idaresine başlamıştır. Ankara hususî idaresi 10 bin ve Belediye 5 bin lira tahsis etmek suretile zelzele felâketzedelerine yardım kararını vermiştir.

Çankırıda

Çankırı, 29 (Hususî) — Valinin riyasetinde toplanan millî yardım komitesi felâketzedelere (1500) lira göndermiştir. Yardım devam etmektedir.

Maarifçilerin yardımları

Ankara 29 (A.A.) — Maarif Merkez teşkilâtında çalışan arkadaşlar zelzele felâketine uğrayan yurddaşlara yardım için millî komite emrine İkincikanun 1940 aylıklarından, safi tutarı 100 liraya kadar olanlardan yüzde 5, 200 e kadar olanlardan yüzde yedi buçuk daha yukarı maaş alanlardan yüzde 10 nisbetinde para kesilmesini kararlaştırmışlardır. Bütün marif mensuplarının aynı nisbette yardıma iştirak edecekleri memnuniyetle haber alınmıştır.

Adliyecilerin yardımları

Ankara 29 (A.A.) — Adliye Vekâleti memurları yer sarsıntısından zarar gören vatandaşlara ilk bir yardım olmak üzere aralarında 1200 lira toplamışlardır.

Efgan Elçisi 500 lira verdi

Ankara 29 — Erzincan, Sivas vesair bir çok yerlerde vukua gelerek bir çok vatandaşın ölümüne ve yaralanmasına sebebiyet veren zelzele felâketi şehrimizdeki ecebî devletler müesseselleri arasında büyük bir teessürle karşılanmıştır. Bu cümleden olarak kardeş Efganistanın Ankara Büyük elçisi Feyz Muhammed Han 500 lira teberür etmiştir.

İmdat trenleri Erzincanda

Erzincan 29 (A.A.) — Yolda bekleyen iki yolcu treni dün Erzincana varmıştır. Bunlardan başka ilk imdad treni de vasil olmuştur. İkinci imdad treni Divrikten hareket etmiş olup saat 16 da buraya gelecektir.

İlk yaralı treni de Erzincandan hareket etmiştir.

Vilâyetler ilâç gönderiyorlar

Ankara 29 (A.A.) — Vilâyetlerden gelen haberlere göre, Başvekil Doktor Re-

fik Saydamın dünkü tebliğati üzerine zelzele mitakasına mücavir vilâyetler ken di asgari ihtiyaçları için lâzım olan ilâç ve tıbbî malzemeden fazla olanlarını derhal zelzele mitakasına göndermeğe başlamışlardır.

Merkez Bankası 200 bin lira teberür etti

Ankara 29 (A.A.) — Yurduumuz muhtelif yerlerinde vukua gelen ve büyük bir felâkete sebebiyet vermiş olan hareketiarzdan müteessir olan kardeşlerimize yardım hususunda Türk milletinin göstermekte olduğu millî tesanüd ve şefkat tezahürünün ifadesi olan yardımları nesre devam ediyoruz.

Merkez Bankası millî yardım komitesi emrine 200 bin lira tevdi etmiştir.

Vilâyetlerin yardımları

Orman Umum Müdürlüğü merkez vilâyet ve teşkilâtı memurları tarafından zelzele felâketzedelerine ilk yardım olarak 400 lira verilmiştir.

Turgudlu belediye meclisi 1000 lira vermiştir.

Gene dün ilk toplantıları yapan Kastamonu millî yardım komitesi ilk yardım olarak Kızılay umumî merkezine 4000, Çankırı komitesi 1500, Beypazarı 2000, Gerede kazası 1000 lira göndermiş bulunuyorlar.

Zonguldak dün yaptığı 35 bin liradan başka bugün de 13 bin lira teberür etmiştir.

Adliye Vekâleti merkez teşkilâtı ve buna bağlı mahkemeler mensupları 6000 lira vermişlerdir.

Hakkâri ve Kırşehir memurları maaşlarının yüzde onunu, Muş vilâyeti memurları istihkaklarının yüzde beşini, Antakya memurları da maaşlarının yüzde onunu terk etmişlerdir.

Bunlardan maada Kırşehir komitesi merkezde 300 aletin iskânını deruhde eylemiş, Gerede 1000 parçadan fazla eşya toplamıştır.

Zonguldak da dün topladığı 1500 parça eşyayı derhal trenle Sivas göndermiştir.

Açıkğöz iki dolandırıcı tevkif edildi

Mehmed ve Ali isiminde iki açıkğöz eski nikel kurusları, çikolata kâğıdına sararak, bazı saf esnafa sürmüşler ve bu şekilde sekiz kişiyi dolandırmışlardır.

Her iki suçlu da zabıtaca yakalanarak, müddeumumiliğe sevk edilmişlerdir. Suçluları isticvab eden Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi tevkiflerine karar vermiştir.

Dükkânda eşya çalan iki kız hapse mahkûm edildi

Hikmet ve Fevziye isimlerinde 15 yaşlarında, üstü başı temiz ve orta bir aileye mensub iki genç kız hırsızlık suçundan Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde, dün muhakeme edilmişlerdir.

Hâdis, şudur: İki arkadaş Kapalıçarşıda bir dükkâna giderek, eşarp alacaklarını söylemişler ve dükkâncıya bütün eşarplarını çikartmışlardır.

Bu sırada dükkân sahibini lâfa tutarak ve dalgınlıktan istifade ile altı aded eşarp ile bir çift kundurayı usulca çaldıktan sonra, firar etmişlerdir.

Bilâhare zabıtaca yapılan tahkikat sonunda, iş anlaşılarak, her iki kız da yakalanmışlar ve adliyeye verilmişlerdir.

Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkimi, yapılan duruşma sonunda, inkârlarına rağmen Hikmet ile Fevziyenin suçlarını sabit görmüş, her ikisinin de birer ay yirmişer gün müddetle hapislerine ve tevkiflerine karar vermiştir.

Belediye kooperatifinin toplantısı Şubatta yapılacak

Belediye kooperatifinin yıllık toplantısı Şubat ayında yapılacaktır. Kooperatifin hissedarlardan 16 bin lira alacağı vardır. Alacaklıların borçlarını ödemeleri bildirilmiştir.

Evvelce batan vapurların çıkarılması pazarlıkla yapılacak

Haydarpaşa ile Kumkapı önlerinde evvelce batmış olan iki büyük vapurun çıkarılmasına karar verildiğini yazmıştır.

Münakalât Vekâleti Limanlar Umum Müdürlüğü tarafından bu hususta açılmış olan münakasaya hiç kimse iştirak etmemiştir. İdare, bunun üzerine pazarlık suretile bu işi halletmeğe karar vermiş, dün keyfiyetli alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Şayak fiyatları yükseldi

Anadolu yünlerinden yapılan şayak fiyatlarında ehemmiyetli yükselikler olmuştur. Avrupa harbi başlangıcında 180 : 200 kuruş aralarında olan şayakların metresi 350 kuruşa satılmaktadır. Alâkadarlar yün fiyatlarındaki yükseliğe nazaran bu fiyatların fazla olduğunu ileri sürmektedirler.

Memleket Haberleri

Edirne ve Bursada Atatürk koşuları yapıldı

Edirne 80, Bursada 60 genç koşulara iştirak etti derece alanlara madalyalar verildi

Trakya Umumi Müfettişi sporcular arasında

Edirne (Hususi muhabirimizden)— Bugün Ebedî Şef Atatürk adına bütün bölgelerde birden yapılan sokak koşu şehrimizde de büyük bir muvaffakiyetle başarılmış ve müsabakaya askeri birliklerle, okullar ve klüb mensublarından müteşekkil 80 i mütecevaz atlet iştirak etmiştir.

Havanın oldukça yumuşak olmasına rağmen yollar ıslak ve çamurlu bir halde idi. Koşucular sabahleyin saat tam 10 da spor alanında toplandılar.

Bu sırada Trakya Umumi Müfettişi General Kâzım Dirik ve maiyetile teşekküllerin mümessilleri, ajanlar, antrenör sahaya geldiler. General Dirik gençlere Ebedî Şefin adını taşıyan bu koşu münasebetile kıymetli sözler söyleyerek memleketin gençliğe dayandığını ve kuvvetli bir gençlik ile iftihar edeceğini ilâve eylemiştir.

Saat 10 da başlayan büyük koşu sahada iki tur yaptıktan sonra caddeye intikal etmiş Meriç, Tunca köprülerinden geçilerek Sarayhanecisi caddesini takiben hükümet konağı avlusunun içerisinde hitam bulmuştur.

Yarışmalar pek az farkla birbirlerini takib ederek ciddi bir mücadele yapmışlardır. Neticede 4,000 metreye yakın olan bu mesafeyi 11 dakika 4 saniyede koşan orta okuldan Vahid birinciliği, Sanatlar okulundan Hasan Öksüz ikinciliği, ve gene aynı okuldan Sabri üçüncülüğü kazandılar. Liseden Halid de az farkla dördüncü gelmiştir.

Edirne'de ilk defa görülen bu büyük

yarış Edirne halk ve spor severleri tarafından heyecan ve büyük bir alaka ile takib edilmiştir. Derece alan üç genç General Kâzım Dirik ve bölge başkanı Edirne valisi Ferid Nomer tarafından madalyaları verilmiştir.

★

Bursa (Hususi) — Atatürkün Ankaraya ilk ayak bastığı günün yıldönümüne tesadüf eden 27-12-939 günü şehrimizde 3 kilometrelik bir sokak koşusu tertib edilerek Atatürk koşusu adı verilmiştir. Bu koşuya muhtelif spor kulüblerinden, lise, orta mektep, Ziraat, Orman mektebi talebelerinden 60 genç iştirak etmiştir. Cumhuriyet alanından başlayan kosuda birinciliği Akınspor klübünden Muhiddin Övündül ikinciliği Çeliksportan Zeki Topaç, üçüncü ve dördüncülüğü liseden iki talebe kazanmıştır. Takım itibarıyla, birinci, ikinci ve üçüncülüğü lisede; dördüncülüğü de Çeliksporta verilmiştir. Resim 60 kosucu arasında birinciliği alan Muhiddine aiddir.

Trakya valileri Edirne'de toplandı'lar

Edirne (Hususi) — Evvelki gün şehrimize gelen Çanakkale Valisi Atif Uluoğlu, Tekirdağ Valisi Sakib Beygo, Kırklareli Valisi İhsan Aksoy Umumi Müfettiş General Kâzım Dirik'i ziyaret ederek vilâyetlerine aid işler üzerinde görüşülmüştür.

Edirne'de Şiddetli Soğuklar başladı

Edirne (Hususi) — Havalardan birdenbire değişti ve şiddetli soğuklar başladı. Nitekim evvelki gün öğleden sonra başlayan müthiş poyraz fırtınasını kar tipi takib etmiş ve az bir zaman sonra da her yer bembeyaz olmuştur.

Kış mevsiminin ilerlemiş olmasına rağmen odun; kömür buhranı şiddetle devam etmektedir. Şehrin ekseriyetle kullandığı Uzunköprü maden kömürü pek az gelmekte ve pahalıya satılmaktadır.

Bir katil kardeşini öldürdü

Bursa (Hususi) — Evvelki gün ağır ceza mahkemesinde katmerli bir cinayetin muhakemesi intaç edilmiştir: Orhangazinin Gürleimüslim köyünden Osman oğlu Mehmed; 929 da köylerinde muallim Hüsnüyü öldürmekten dolayı 24 sene ağır hapis cezasına mahkûm edilmiş, cezanın infazı sırasında, hastalığa binaen de cezası bir sene müddetle tecil edilerek tahliye olunmuştu. Köyüne avdetinden bir müddet sonra üvey babasından miras kalamış boş bir eve girdiği vakit, ötedenberi miras yüzünden araları açık bulunan ağabeyisi İbrahim'in arkasından selendiniği işitmiştir. İbrahim, Mehmed'e eve niçin girdiğini sormuş ve aralarında bu yüzden çıkan kavga neticesinde Mehmed hâmil olduğu tabancayı çekerek, İbrahim'i sağ omuzunda ağır surette yaralamıştır. İbrahim aldığı yaranın tesiriyle yere yuvarlanmış, Mehmed kapıyı kapıyarak evi terketmiştir. Bir müddet sonra keyfiyetten haberdar olan memurlar İbrahim'i hastaneye göndermek üzere yola çıkmışlarsa da yolda ölmüştür.

Bundan dolayı Mehmed 30 sene ağır hapse ve 800 lira manevî tazminat verme mahkûm edilmiştir.

Edirne'de Çocuk Esirgeme Kurumu başkanlığı

Edirne (Hususi) — Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanlığına Mehmed Günden seçilmiştir.

Ceyhanda nümune evleri

Ceyhan (Hususi) — Ceyhanda ve İstasyon yolu üzerinde «Bahçeli nümune evleri» inşaatına aid projeler hazırlanmış ve bu evlerin istimali icab eden arsaların da istimal muameleleri bitirilmiştir. Bu evlerin inşasına 940 yılı Haziranın birinde başlanacaktır. Diğer taraftan Ceyhanda evkafa aid mülklerin de yeni baştan tamir edileceğini ve bu hususta evkaf umum müdürünün Ceyhana gelerek tetkikatta bulunduğunu geçenlerde bildirmiştim. Bu kere mezkûr binalara aid inşaat projesi de evkaf mimarı Halim tarafından ikmal edilerek Ceyhana getirildiğinden, tasdik edilmek üzere Vekâlete gönderilmiştir.

Ceyhan - Kadiri yolu

Ceyhan kasabası ile Kadiri kazası arasındaki yolun da bir an evvel ikmal hususunda çalışılmaktadır. Şimdiye kadar bu iki kaza arasındaki yolun bir kısmı yapılmıştır. Kalan kısmının da bir seneye kadar bitirilerek yolun işleme açılması kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Yeni neşriyat

Mehmed Akif — Kıymetli şairimiz Mitat Cemalin Mehmed Akif için yazdığı eserde, ölmez eserler yaratmış ve bundan üç sene evvel vefat etmiş olan şairin hayatından, seccyesinden, san'atından derin bir vukuf ve sıhatle bahsedilmektedir.

Salâhiyetli bir kalem uzun bir tebbü neticesinde meydana getirdiği bu eserden ileride daha etraflı bir surette bahsedeceğimizden şimdilik neşredildiğini karilerimize haber vermekle iktifa ederiz.

Eser, Semih Lütfi Kitabevi tarafından tabetirilmişdir.

Macar F. T. C takımı şehrimizde

Macar futbolcuları bir arada

Macarların F. T. C. takımı dün sabah şehrimize gelmiştir.

Klubün umumî kâtibile antrenörünün refakat ettiği futbol takımı 16 futbolcudan mürekkebdir.

Aralarında birçok beynelmül oyuncu bulunan F. T. C. takımı, bilhassa doktor Şaruş, sol muavin Lazar, kaleci Palinkaş, sağ müdafî D. Sayka, sol müdafî Palgar, solcu K. sell, sağ muavin Hamari bugün Macar millî takımında yerleri olan kıymetli oyuncular.

Misafir futbolcular, dün akşamuzeri mitaka merkezini ziyaret etmişlerdir. Bugün saat 11 de Taksim Abidesine çelenk koyacaklardır.

Macarlar ilk maçlarını bugün Taksim sta-

dında İstanbul muntelitue yapacaklardır. İstanbul muhtelitinin, sakat bulunan bazı oyuncular müstesna olarak, en kuvvetli şekilde sahaya çıkmasına çalışılmıştır. Yüksek kıymetine dünkü yazımızda işaret ettiğimiz F. T. C. karşısında muhtelitimiz besabılı ve güzel bir oyun çıkarmasını bekleriz.

Maalesef havanın fenalığı ve çamurların zevkini az çok kaçırıcaksada da usta Macar futbolcularının fena hava şartları içinde bile aynı muvaffakiyeti göstereceklerini unutmamalıdır. Futbolcularımızın sahalarımızın halini gözönünde tutarak besabılı ve top kontrolüne fazla ehemmiyet vererek, Macar forvedini yakından marke ederek tedatüil bir oyun oynamalarını tekrarlama faydadan hâli değildir.

Edebiyat : Bir mecmua nasıl çıkar ?

(Başaralı 6 ncı sayfada)

münasebet aramak kimin aklına gelir? A-caba eski edebiyat kitaplarının uzun uzun bahsettikleri Mecazi mürsel sıfatı mı yapılmak istenilmiş? İşte «Endüstri» isimli şiirin ilk mısraları:

Hani:

Yaz günleri,
Duvar diplerinde,
Karınca düğümleri olur,
Haliçteki,
Mayna sürüleri gibi.

Doğrusu bu nevi imajlar bana biraz zoraki gibi geliyor.

Burada şunu da kaydetmek isterim. Şiirimize yeni sesler gibi yeni mefhumlar da getirmek isteyen bir şairin her türlü ypranmış imajlardan çekinmesi, san'atı için en başta özlüyeceği ve düşünceleri bir hususiyettir. Halbuki «yıldızlar» kelimesine kafiye düşürmek için teşbih tarikle «serseri kızlar» yapıştırmak hiç te bugün için yeni bir buluş sayılamaz.

M. Hulûsi Dosdoğru bazan kaftiyeleri, eksik mısralarının evveline veya ortasına da getiriyor:

Birkaç,
Ağaç karıncasının...

Bu, bana şunu hatırlattı:

Fransız şairi Jean Richepoin. şiirleri nin son derece muntazam mimarisi ile meşhur olan José-Maria de Hérédia'nın bir şiirinde zengin kafiye bulamamış ve haykırış.

— Hérédia kafiyeği unutmuş.

Fakat şiire bir daha bakınca hayretle gözlerini açarak yeniden feryadı basmış:

— Hayır, ben aldandım. Kuvvetli şair, kafiyeği aşağıdaki mısraın ortasına getirmiş. Ses, orada kuvvetle çunlıyor. Ritm orada..

İhtimal, M. Hulûsi Dosdoğru da, bazen böyle bir san'at yapmak endişesindedir.

Lâsan itibarıyla şivesizlik gibi görünen hatalardan da sakınmak lâzım gelir;

Dağlar,
Doğururlar güneşi.

Neden «doğurur» değil?.. Fihli cemlen-dirmeğe ne lüzum var?..

Şu neviden aksaklıkları da hoş görmemeli:

Yüzü elmastan,
Bir güzel
Etti armağan
Onu bana.

«Armağan etti onu bana» demek türkçe düzgün bir ifadedir. Bunun «etti armağan» şekli ise, nazımda bile hoş gitmiyor.

Burada, eski şiirle yeni şiir arasında

bir mukayeseye imkân verir düşüncesile Ahmed Haşimden şu iki mısraı kaydediyorum:

Bir lâmba hüznüyle,
Kısıldı altın ufuklarda akşamın güneşi.

Şimdi de yeni şairimiz Dosdoğrudan bir misal veriyorum:

Gece,
İsli bir lâmbanın ışığı
Kuyu!

Aradaki farkı okuyan tayin etsin.

M. Hulûsi Dosdoğru muhakkak ki ince ruhlı bir şairdir. Gecelerin, yıldızların, suların esrarlarını, âlemlerini görüyor, gizli ışıkların maverat akislerini seziyor. Ancak bir eksiki var: kullandığı nazım şekline şartsız ve kayıtsız bağlanış... Bir gün gelip onun düzgün ve yaşayacak mısralarla yazacağı başka bir şiir mecmuasını ilk alkışlayacaklardan biri de ben olacağım. Çünkü bu kıymetli istiddin nankör bir teknik içinde kendisini harcama-sını yarkını edebiyatımız için büyük bir zıyan olarak görüyorum. Bilmem, belki ben haksızım. Fakat onu da zaman gösterir.

Halit Fahri Ozansoy

ZAYI Diploma — 928 - 929 mezuniyetini mübeyyin İstanbul 22. inci ilk mektebden istihsal ettiği şahadetnamemî zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü olmadı: İlan olunur.

İstanbul, Sultanahmed, Divanyolu No. 68
Abdurrahman oğlu Muhiddin

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 29/12/939

ÇEKLER

		Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	6.2375	6.24
New-York	100 Dolar	130.36	130.36
Paris	100 Fran	2.9171	2.9171
Milano	100 Lire	6.7375	6.74
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.30	29.315
Amsterdam	100 Florin	69.37	69.405
Berlin	100 Rayışm.	—	—
Brüksel	100 Belga	21.5975	21.6075
Atina	100 Drahml	0.97	0.97
Sofya	100 Leva	1.6025	1.6025
Prag	100 Çek Kr.	—	—
Madrid	100 Peçeta	13.605	13.61
Varşova	100 Zloti	—	—
Budapeşte	100 Pengö	23.6125	23.625
Bükreş	100 Ley	0.97	0.97
Belgrad	100 Dinar	3.175	3.175
Yokohama	100 Yen	31.21	31.225
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.90	30.915
Moskova	100 Ruble	—	—

Esham ve tahvilât

Ergani	19.75	19.75
Merkez Bankası peşin	110.50	110.50

Manisa Halkevinin faaliyeti

Halkevi üye'lerinin köy gezilerinden bir intiba

Manisa (Hususi) — Halkevi çalışmalarına bir kat daha hız vermiştir. Yeni den birçok kurslar açılmıştır.

Bu kurslardan yurddaşlarımız istifade etmekte, lisan ve müzik kurslarına devam edenlerin âdedi günden güne artmaktadır. Ayrıca bir de edebiyat gecesi tertib olunmuştur. Geçen hafta Tevfik Fikret gecesi ve bu hafta da Namık Kemal gecesi yapılmıştır. Maarif müdürü Raif İnan tarafından beşerî ızdırab ve terbiye mevzulu bir konferans verilmiştir.

Yurddaşların her yönden faydalanmalarını temin için okuyup yazmak bil-

miyenlere türkçe okuyup yazmaları için bir kurs daha açılmıştır.

Evimizin spor şubesi üç hafta devam edecek sokak koşuları tertib etmiştir. Bu koşular ilimizde büyük bir alaka ile karşılanmıştır.

Mektubcu Şevki Birsal köy gezilerine de iştirak ederek bizzat köylü yurddaşlarımızın tenviri için çalışmakta ve kendileri ile ayrı ayrı hasbihalde bulunmaktadır. Halkevi başkanı Azmi de keza köylü yurddaşlarımızla ayrı ayrı temas etmekte ve her alanda yurddaşlarımızı işgıda çalışmaktadır.

Bir haftalık radyo programı

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

4 - Suphi Ziya - Kürdillhicazkâr şark. (Bahçenizde sümbül olsam.) 5 - Rahmi Bey - Kürdillhicazkâr şarkı: (Yetmez mi sana.) 6 - Kürdillhicazkâr şarkı: (Bağa girdim kamaşa.) 2 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Zeki Arif - Maye şarkı: (Aynı bahçede güller.) 2 - Sel. Pinar - Hüz. zam şarkı: (Gecenin matemli.) 3 - Şükrü - Hüzzam şarkı: (Ay öperken suların oynak izinde.) 4 - Bayatı şarkı: (Ey seren. ler serenler.) 5 - Halk türküsü: (Bozlak.) 21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Rachmaninov: Elegie. 2 - Vito. torio Giuliani: Yalnız sana (Serenad.) 3 - Luigini: Mısır balesi. 4 - Korsakow: Hind şarkısı. 5 - Carl Robrecht: Valsler potpuri. 6 - Tschalkowsky: Ceviz-kıran balesi. 7 - Peter Freis: Lejyoner asker valse. 8 - Dohnanyi: Dügün valse. 22.15: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyö - Nüket Borsa. 23: Müzik: Bir konserto (Pl.) 23: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

CUMA 5/1/1940

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Kemal Ni - yazı Seyhun, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Tatyos - Suzinâk şarkı: (Zevkin ne ise söyle hicab eyleme.) 3 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Beni bizar ederken.) 4 - Nuri Şeyda - Suzinâk şarkı: (Sevdim seni ben.) 5 - Kemal Niyazi Seyhun: Ke - mençe taksimi. 6 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Aşkınla yanmaktadır.) 7 - Zeki Arif - Suzinâk şarkı: (Sevdim sevdi.) 8 - Halk türküsü: (Bülbül ne gezersin Çukurovada.) 9 - Halk türküsü: (İrafa fincan koydum.) 14.30: Müzik: Riyaseticimhur Bandosu (Şef: İhsan Küneçer.) 1 - R. Barsotti: Marş. 2 - L. Karren: Kapris (Vals.) 3 - Mozart: Fı - garo'nun düğünü operasının uvertürü. 4 - G. Puccini: Tosca operasından fantezi. 5 - F. Popy: Hind kervanı. 15.15 - 15.30: Müzik: Cazband (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Radyo caz orkestrası. 18.40: Konuşma (Günün meseleleri.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 19.30: Türk müziği: Halk türküsü. Aziz Tözem ve Sadı Yaver Ataman. 19.40: Türk müziği: Saz eserleri. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İ. H. Hasan Gür. Hamdi Tokay, Basri Üfler. 20.10: Konuşma (Yurd bilgisi ve sevgisi.) 20.25: Türk müziği. Çalanlar: Kemal Niyazi

★

CUMARTESİ 6/1/1940

13.30: Program, ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Kemal Ni - yazı Seyhun, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Tatyos - Suzinâk şarkı: (Zevkin ne ise söyle hicab eyleme.) 3 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Beni bizar ederken.) 4 - Nuri Şeyda - Suzinâk şarkı: (Sevdim seni ben.) 5 - Kemal Niyazi Seyhun: Ke - mençe taksimi. 6 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Aşkınla yanmaktadır.) 7 - Zeki Arif - Suzinâk şarkı: (Sevdim sevdi.) 8 - Halk türküsü: (Bülbül ne gezersin Çukurovada.) 9 - Halk türküsü: (İrafa fincan koydum.) 14.30: Müzik: Riyaseticimhur Bandosu (Şef: İhsan Küneçer.) 1 - R. Barsotti: Marş. 2 - L. Karren: Kapris (Vals.) 3 - Mozart: Fı - garo'nun düğünü operasının uvertürü. 4 - G. Puccini: Tosca operasından fantezi. 5 - F. Popy: Hind kervanı. 15.15 - 15.30: Müzik: Cazband (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Radyo caz orkestrası. 18.40: Konuşma (Günün meseleleri.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 19.30: Türk müziği: Halk türküsü. Aziz Tözem ve Sadı Yaver Ataman. 19.40: Türk müziği: Saz eserleri. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İ. H. Hasan Gür. Hamdi Tokay, Basri Üfler. 20.10: Konuşma (Yurd bilgisi ve sevgisi.) 20.25: Türk müziği. Çalanlar: Kemal Niyazi

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 - Kurumumuz talebeleri için isim, miktar ve muhammen bedelli ile muvakkat teminatı aşağıda yazılı (7) kalem spor malzemesi görülen lüzuma binaen yeniden 2/1/1940 Salı günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile ihale olunacaktır.

2 - Spor malzemeleri nünunelerini görmek ve daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları «6398» «10395»

İsim	aded	Muhammen F.	Tutarı	Teminatı
Fransız fişesi	15	5	75	
Flöre yedek namlusu	30	2	60	
Kılıç	110	5	550	80
Kılıç yedek namlusu	20	2	40	
Flöre eldiven	15	3,5	52,5	
Kılıç eldiveni	10	3,5	35	
Maske	15	5,5	82,5	

Babaeski Belediye Riyasetinden:

Belediyemiz elektrik santralının altı aylık ihtiyacı olan «20.000» kilo Motorin ile «400» kilo yağa talib zühur etmediğinden 15/1/1940 tarihine kadar yirmi gün müddetle temin edilmiştir. Talib olanların teklif mektuplarını Belediyemize müracaatları ilân olunur. «10851»

Seyhun, Cevdet Çağla, Cevdet Kozan, İzzettin Ökte. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Seniha Kambay - Uşşak şarkı: (Yıkı bir meltem.) 2 - Melekset - Uşşak şarkı: (Uşşak sandım ağlamaktan.) 3 - Udi Ahmed - Kar çiğâr şarkı: (Görünce ben seni.) 4 - Şerif İçli - Saba şarkı: (Düş ben gibi bir aşka.) 2 - Okuyan: Mahmud Karındaş. 1 - Arif Bey - Hicaz şarkı: (Benim halim firakınla yamandır.) 2 - Hicaz şarkı: (Yürü dilber yürü saçın sürünsün.) 3 - Hicazkâr şarkı: (Akşam olur güneş gider.) 4 - Klarnet Şükrü - Karçiğâr şarkı: (Hasta bir ümid ile.) 3 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Dede - Rast şarkı: (Hatırdan çık - maz asla.) 2 - Şükrü - Rast şarkı: (Uy - sam göğsüne koysam şu hummalı başı.) 3 - Kemani Rıza - Rast şarkı: (Bugün hiç bakmadın.) 4 - Şemsettin Ziya - Mahur şarkı: (Şu güzele bir bakın.) 21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Karl Kom. zak: Viyanada gece. 2 - Lalo: Fantezi. 3 - J. Strauss: Viyana kızı (Vals.) 4 - Brahms: Macar Dansı, No. 3. 22.15: Memleket saat ayarı. Ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyö-Nüket Borsası (Flat.) 22.35: Konuşma (Enebi dillerde - Yalnız kısa-dalga postası.) 22.35: Müzik: Operetlerden seçme parçalar (Pl.) (Yalnız uzun - dalga postası.) 23: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

Rio de la Plata deniz muharebesinin dikkate değer noktaları

(Baştarafı 5 inci sayfada)

Alman gemisi hafif kruvazörlere borda ateşi yapmak için dönerken bunlar süratleri ve manevra kabiliyetleri sayesinde kendilerini sahilin koyu gölgesine atarak görünmez oldular; fakat havada mürtesem kaldığı için İngilizlere iyi bir hedef teşkil eden Alman gemisine gece nin karanlığı çökünceye kadar top ateşine devam ettiler.

Daha doğrusu muharebe Alman gemisinin Montevideo bitaraf limanına iltica etmesiyle o günlük bitmişti, bununla beraber İngiliz harb gemileri Admiral Graf Spee'yi dışarda beklemişlerdi. Sonradan öğrendik ki Exeter kruvazörü Cenubi Atlas Okyanusundaki Falkland adaları İngiliz deniz üssüne hareket etmiş ve onun yerine yakınlardaki diğer Fransız ve İngiliz harb gemilerinin celbine tevessül edilmiştir. Fakat ne olursa olsun Admiral Graf Spee uzun bir tamirat görmeden artık harbedemez ve bu sebeble Montevideo'dan çıkamazdı. Bu halde bitaraflara dahi olsa teslim olması da caiz olamadığı için onun batırılması lâzım ve tabii idi. Bu karar söz götürmez olup doğrudur. Kumandanın intiharına gelince bu pek mühimdir. Çünkü Alman harb gemisinin pek iyi ve pek şerefli şartlar altında harbedemediğini az çok gösterir. Yoksa gemisi batan veya batırılan her kumandanın denizci âdetidir diye mutlaka intihar etmesi icab etmez. Her şeye rağmen görüyoruz ki Admiral Graf Spee'nin mağlûbiyet sebepleri henüz vazih değildir. Fakat vazih olan bir şey vardır ki, o da daha küçük ve daha zayıf gemiler vazifelerinin icabı daha büyük ve daha kuvvetli gemiler üzerine atılarak galib de gelebilirler.

H. E. Erkilet

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Yelpaze

İstiklal caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 14 te

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

İkizler

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da

Beyoğlu Çiçeği

En güzel hediye

Ucu Kabili Ayar
WAHL-EVERSHARP
Mürekkep
Kalem

Tam elinize uygun yapılmış olduğu tesirini verir... İşle kabili ayar ucunun en büyük faydası: mürekkebin akışını ve ucun ayarını tam için ucundaki küçük vidayı yukarıya veya aşağıya oynatmak kâfidir. Hasiyenî şeffaf - Fazla mürekkep alma kabiliyeti - dayanıklı ve gökkl zarifdir. Aynı şekilde kendi kendine dolan yeni kurşun kalemler vardır.

EVERSHARP

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

NEOKALMINA

GRİP, NEZLE, NEURALJİ, BAŞ, DIŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TESKİN EDER.

- 1 - GENÇLİK
- 2 - GÜZELLİK
- 3 - SİHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV

temin edebilir.

- 1 - KREM PERTEV: Bir tuvalet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılandırındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mâni olur. Deriyi genç ve gergin tutar.
- 2 - KREM PERTEV: Bir güzel lik vasıtasıdır. Genişlemiş mesameti sıkıştırarak cilddeki pürtük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.
- 3 - KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Siville ve siyah noktaların tezahürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağsız cildler için yağsız hususî tıp ve vazoları vardır.

Gayrimenkul Satış İlanı

Istanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Ayşe Mürsidenin 11377 Hesab No. sile Sandığımızdan aldığı (1350) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzeri, ne 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden Beyoğlunda Fındıklıda Pürtelâş Hasanefendi (Ikraz senesinde ayrıca Perizatha - tun) mahallesinde Mezarlıküstü yokuşu sokağında eski ve yeni 3.5 No. lu ahşap bir ev tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (313) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedelli ve tel - lâlîye rüsumu borçluysa addır. Arttırma şartnamesi 30/12/1939 tarihinden itibaren teklif etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vesair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları teklif ederek sabıtlı çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 17/2/1940 tarihine müsadif Cumartesi günü Çağaloğlunda kâim Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terchen alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartı ile 4/3/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitlerle beraber dâiremize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından harîk kâjırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/1201 dosya numaraları ile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammillerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (10815)

Tramvay Aboneman Karneleri

Istanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Ufak para hususundaki müşkülâtı önlemek ve muhterem halkımıza bir kolaylık teşkil etmek üzere idareemiz tarafından tramvay yolcuları için aboneman karneleri ihdas edilmiştir. Bu karnelerin seyyar satıcılarımız tarafından tramvay arabalarında ve Plântonluklarda satılmakta olduğu ilân olunur. "10776"

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli 1109 lira olan muhtelif cins, eb'at ve miktarlarda 13 kalem dökme boru ferühratı 15/1/1940 Pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 83 lira 18 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesalike birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (10858)

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşteye Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya iribat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillige müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefon: 41178 - Telgraf "HANSAFLUG"

Boş Mazot Tenekesi satılacak

Çankırı Belediyesinden:

Altı bin boş mazot tenekesi pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin 8/1/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat on beşe kadar bergün tahriren veya şifahen Çankırı belediyesine müracaatları ilân olunur. «10700»

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Şenlik fişeklerinden madud olan çocuklara mahsus tabanca mantarı kâğıd kap. stilleri, mehtab fişegi vesaire satanlar ruhsat tezkeresi almayı mecburdurlar. Ruhsat tezkeresi almadan satış yapanlar hakkında kanunî takibat yapılacaktır. (10751)

